

Republički Ujsság

Noviszd, 1938 julius 27,

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

19. évfolyam 203. szám

Összeül a prágai parlament

Páris, Róma és Berlin egyaránt kedvezően fogadja Runciman tanácsadói megbizását - Henlein a háborús megoldás ellen

Londonból jelentik: Az angol alsóház hétfői ülésén több munkaspárti képviselő kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, hogy mi volt lord Halifax párisi megbeszéléseinek tárgya. Chamberlain válaszában utalt a Párisban kiadott hivatalos közleményre. Más képviselők Wiedemann kapitány londoni küldetéséről kértek felvilágosítást. Chamberlain azt felelte, hogy multkori válaszához nincs hozzátenni valója.

Az angol-olasz egyezményrel kapcsolatban az ellenzék a kérdések pergőtüzével igyekezett a miniszterelnököt színvallásra bírni, hogy mit ért a »spanyolországi elintézés«, mint az angol-olasz egyezmény hatálybalépésének előfeltétele alatt.

Chamberlain hangoztatta, hogy az angol és olasz megbízottak tárgyalásai során nem határozták meg a kitétel értelmét és ő sem kötötte le soha magát a »spanyol elintézés« kifejezés bármilyen meghatározása mellett.

— Azt jelenti ez — tette fel a kérdést az egyik munkaspárti képviselő —, hogy a miniszterelnök az alsóház nyári szünete alatt életbelépteti az egyezményt a neki tetsző értelmezés segítségével?

Chamberlain ezt válaszolta: A helyzet nem változott.

A képviselő újabb kérdésére Chamberlain hangoztatta, hogy a kormánynak joga van ahhoz az értelmezéshez, amelyet jónak lát. Nincs kizárva azonban, hogy az alsóház esetleg összehívják a felmerült helyzet megfontolására.

ANGLIA

A BÉKE FENNTARTÓJA

Londonból jelentik: Sir Kingsley Wood angol légügyi miniszter egy gyűlésen mondott beszédeben kijelentette, hogy a világot gyöttrő félelem, az igazságtalanságok és a gyanakvás könnyen újabb háboru előidézői lehetnek. Az a kötelességünk — mondotta — hogy ezeket az okokat építőcélu munkával kiküszöböljük. Anglia hatalma a béke fenntartásának egyik döntő tényezője. Fegyverkezésének kizárólagos célja az önvédelem és mindenekelőtt a béke megoltalmazása. A felfegyverzés azonban nem elegendő a béke fenntartásához, mert ez határozott erőfeszítéseket követel. Biztosítanunk

kell a nemzetek közti eredményes együttműködést, hogy mindnyájan kölcsönösen barátságban élhessenek együtt, szabadon kereskedhessenek és békés uton intézhessék el egymásközti ellentéteiket. Hogy békében élhessünk a főbbi nemzetekkel, késznek kell lennünk mindazoknak a lépéseknek megtételére, amelyek jobb viszonylatok megteremtéséhez vezetnek. A téttenség politikája ép olyan

Összeül a parlament

Prágából jelentik: A kormány a jövő hét keddjére összehívta a képviselőházat. Ezen az ülésen azonban nem lesz szó azokról a javaslatokról, amelyek a nemzetiségi kérdést érintik. A nemzetiségi ügygel kapcsolatos törvényjavaslatok beterjesztésének időpontja még bizonytalan.

Hodzsa miniszterelnök utasítására átnyújtották a magyar párt törvényhozói klubjának a nemzetiségi statumról és a nyelvhasználat jogáról szóló törvényjavaslatot. Az önkormányzatról szóló javaslatot még nem kapták kézhez. A magyar pártban nyomban hozzáfogtak az említett javaslatok cseh szövegének fordításához. A magyar szöveget a párt kiküldött bizottságának adják át tanulmányozás s jelentéstétel végett, hogy azután az egyesült magyar párt véglegesen állást foglalhasson.

RUNCIMAN KÜLDETÉSE

Hodzsa miniszterelnök ismételen fogadta Newton angol követet, aki átadta neki lord Runciman javaslatát. Ezután a követet Benes elnök fogadta kihallgatáson. Az angol kormány — mint jelentjük — Runciman volt kereskedelmi minisztert tanácsadói, illetőleg megfigyelői minőségben akarja Prágába küldeni. Jólétesült angol körökben úgy tudják, hogy Runciman hajlandó a közvetítő szerepét vállalni. A Star megállapítja, hogy London és Páris befolyást gyakorol Prágára, hogy tegyen engedményeket. A németek szerint — írja a lap — a szudétánémet kérdés végleges elintézésének létre kell jönnie szeptember közepéig, a nürnbergi nemzeti szocialista párt nap megnyitásaig.

Az Avala prágai jelentése szerint a csehszlovák kormány most tanulmányozza a Runciman kiküldetésére vonatkozó angol javaslatot. Bár hivatalos közlést még nem adtak ki, a kormány hír sze-

végzetes, mint a fenyegetőzés és a kardesörtetés. Ma a háboru és béke sorsa forog kockán. Meggondolatlan lépések, mint például a spanyolországi beavatkozás, az emberi élet legbűnösebb pazarlása volna. Az angol kormány felelős a nemzet sorsáért és ezért szilárdan el van határozva, hogy tartózkodik az összeütközések kihívásától és kizáróan a béke és a jóindulat előkészítésén dolgozik.

Összeül a parlament

Prágából jelentik: A kormány a jövő hét keddjére összehívta a képviselőházat. Ezen az ülésen azonban nem lesz szó azokról a javaslatokról, amelyek a nemzetiségi kérdést érintik. A nemzetiségi ügygel kapcsolatos törvényjavaslatok beterjesztésének időpontja még bizonytalan.

Hodzsa miniszterelnök utasítására átnyújtották a magyar párt törvényhozói klubjának a nemzetiségi statumról és a nyelvhasználat jogáról szóló törvényjavaslatot. Az önkormányzatról szóló javaslatot még nem kapták kézhez. A magyar pártban nyomban hozzáfogtak az említett javaslatok cseh szövegének fordításához. A magyar szöveget a párt kiküldött bizottságának adják át tanulmányozás s jelentéstétel végett, hogy azután az egyesült magyar párt véglegesen állást foglalhasson.

Hodzsa miniszterelnök ismételen fogadta Newton angol követet, aki átadta neki lord Runciman javaslatát. Ezután a követet Benes elnök fogadta kihallgatáson. Az angol kormány — mint jelentjük — Runciman volt kereskedelmi minisztert tanácsadói, illetőleg megfigyelői minőségben akarja Prágába küldeni. Jólétesült angol körökben úgy tudják, hogy Runciman hajlandó a közvetítő szerepét vállalni. A Star megállapítja, hogy London és Páris befolyást gyakorol Prágára, hogy tegyen engedményeket. A németek szerint — írja a lap — a szudétánémet kérdés végleges elintézésének létre kell jönnie szeptember közepéig, a nürnbergi nemzeti szocialista párt nap megnyitásaig.

Az Avala prágai jelentése szerint a csehszlovák kormány most tanulmányozza a Runciman kiküldetésére vonatkozó angol javaslatot. Bár hivatalos közlést még nem adtak ki, a kormány hír sze-

könyvitse a tárgyalásokat. A Humanité ellenzi a londoni tervet. Támadja az angol diplomáciát és nem kiméli a francia külügyek intézőit sem. Az Oeuvre lehetségesnek tartja, hogy a francia kormány szintén szakértőket küld Prágába.

AZ ANGOL DEMARS HASZNA

Párisból jelenti az Avala: A Havas-iroda prágai jelentése szerint csehszlovák politikai körökben élénk figyelemmel kísérik lord Runciman küszöbönálló prágai utazását. Az angol demars haszna mindenki előtt világos. Cseh politikai körök szerint a főkérdés az, hogy Runciman közbenjárása milyen keretek között mozog majd.

A szudétánémetek körében még nem nyilatkoztak, a párt hivatalos lapja, a Die Zeit azonban azt írja, hogy a párt az angol közvetítés híret kedvezően fogadta.

NAGYBRITANNIA KÖZVETÍTŐ SZEREPE

Londonból jelenti az Avala: A Times lord Runciman küldetésével kapcsolatban a következőket írja: Nagybritanniának az a feladata, hogy megakadályozza a német-csehszlovák viszály elnérgeződését. Runciman lord békitő céltalattal utazik Prágába, mint a csehszlovák kormány tanácsadója. Feladatuk természetesen valamenynyű kisebbség, főleg a szudétánémetek helyzetének megvizsgálására is kiterjed. Az a fogadtatás, amelyre az angol javaslat a német birodalomban talált, angol kormánykörökben nagy optimizmusra ad okot.

A Daily Mail hangsúlyozza, hogy a lord Runciman elé kerülő kérdések között szerepel a szudétánémetek önkormányzatának ügye is, majd így folytatja: Lehetséges, hogy az angol kormány értekezletre hívja meg Londonba az érdekelte feleket. Az értekezleten lord Halifax elnököl majd, aki lord Runciman jelentése alapján a döntőbíró szerepét játssza.

A Manchester Guardian szerint Prága és Berlin viszonya valószerűen augusztus folyamán éri el a kritikuss pontot.

PÁRIS HELYESLI AZ ANGOL LÉPEST

Párisból jelentik: A kedd reggeli párisi sajtó tág teret szentel a csehszlovákiai helyzetnek és behatóan foglalkozik lord Runciman küldetésével. A félhivatalos Petit Parisien megállapítja, hogy a francia kormány nagy helyesléssel fogadta ezt az angol kezdeményezést. Az a tény, hogy Runciman résztvesz a csehek és a szudétánémetek tárgyalásain, csak üdvös hatást gyakorolhat. A Figaro is azt írja, hogy az angol kezdeményezés a francia kormány helyesléssel találkozott. A Jour megállapítja, hogy a prágai kormány halogató és kitéró politikája rossz benyomást keltett Londonban. Most Prágán van a sor, hogy meg

— Folytatás az első oldalról —

Reggeli levél

Ilyenek vagyunk?

Egy varsói távirat fekszik előttem, itt az asztalon. Száraz és szűkszavú, mint a könyvatosok jelentései általában, tárgyilagos, akár az akták, mégis Shakespeare-tragédiák fölleledtsége van benne s olyan mélységtől beszél az emberi gonoszúságnak, amelyet csak a regényíróknak volna szabad kitalálni. Röviden azt mondja a hírszolgálati ügyökség jelentése: »A varsói polgári törvényszék előtt különös per indult. Egy Turnow nevű lengyel 23 évvel ezelőtt, mikor az oroszok kiűrtették a várost, a cári csapatokkal eltávozott s tekintélyes vagyonát szegénysorsú nővéreire bízta. A kikötés az volt, hogy ha visszatér, a testvér elszámol vele. Most, több mint két évtized múlva, Szovjetországból lerongyolódva megjött Turnow, nővére azonban tudni sem akar róla, tagadja, hogy a férj testvére, de azt is állítja: őrá senki semmiféle vagyont nem bízott. A nő egyébként többszörös milliomos, mert a telkek és házak, amelyekben Turnow vagyona feküdt, értékben nagyon emelkedtek.«

Hát ez történt Varsóban: egy asszony meztagságot testvérét, pusztán csak azért, hogy ne kelljen vele néhány millió osztzkodnia. Ez a szegény Turnow, aki 23 esztendővel ezelőtt biztosan arra gondolt, hogy senki másra nem hagyhatja vagyonát aggály nélkül, csak testvéreire s aki 23 esztendői hanyóadás közben elkoldusodva, tetvesen, rongyosan, ki tudja hányszor gondolt könnyekkel a szemében a vele egy vérből, egy husból való asszonyra ott Varsóban, ugy csalatkozott meg, ahogy kevesen a világon.

Keresi az igazát, bíróság elé áll s vele szemben egy hidegszemű, idegen nő, akinek vonásain hiába keresi a szeretet és a szánalom gondolatnyi jénjét is.

— Nem ismerem. Nem tudom kicsoda. Nekem nem testvérem, — hallja a szavakat és biztosan megcsikordul a foga, tán arra is gondol: oda kellene ugrani hozzá, megmarkolni a nyakát s megfojtani

Krisztust is meztagságot Péter, mire háromszor szólalt a kakas a passio hajnalán, de ez az árulás nem a pénz, hanem a félelem árulása volt. Itt ebben a varsói ügyben arról van szó, hogy akad valaki, aki a vér legbelsőbb törvényeit tapodja meg. Emberek állnak itt egymással szemben, akik egy testből szakadtak ki, mégis olyan idegenül s gyűlölködve marakódnak, mintha összetalálkozik az erdőben két vad s élet-halálra megharcol a koncon.

Egész életünkön keresztül erkölcsi normákat tanulunk, szabályok közé vagyunk szorítva s halljuk magunkban a belső hangokat is, amelyek szeretetre tanítanak. Hát mindez a törvény s mindezek a szabályok és normák csak eddig volnának érvényesek? Eddig, amíg a rongy pénz, — néhány ezer, százezer vagy millió, mindegy, hogy mennyi — zloty, dollár vagy font fel nem kavar bennünket s a bírás vágya olyanokká nem tesz, akár az állatok?

Ez az asszony, aki most Varsóban pár bérházért, telekért megcsufolja magában az Isten és az emberiség

Enyhült a feszültség

Berlinből jelentik: A csehszlovák kérdés továbbra is élénken foglalkoztatja a német politikai köröket. Bár a feszültségben — mondják Berlinben — az utóbbi napokban szemellátható enyhülés következett be, az angol-francia közbenjárás egyelőre lefeljebb arra vezet, hogy a prágai kormány valóban betérjeszti a nemzetiségi törvényjavaslatokat. Német körökben nem igen számítanak arra, hogy a törvényjavaslat kielégítő változtatásokat tartalmaz, valószínűnek tartják azonban, hogy az angol és francia kormány nemcsak most, hanem esetleg későbbben is latbavei befolyását, ha kiderül, hogy a prágai kormányt további engedményekre lehet rávenni.

SZIDOR NYILATKOZATA

Rómából jelentik: A Regime Fascista Szidor képviselő nyilatkozatát közli a szlovákok álláspontjáról. Szidor hangoztatta, hogy a szlovákok olyan tartománygyűlést kívánnak, amelynek törvényhozói jogai vannak és amelyet a központi parlamentben »kuria« képviselne. Azt is kívánják, hogy saját területükön maguk ellenőrizzék a hadsereget, a rendőrséget és a bíróságot. Követelik továbbá tartományi elnök megvá-

lasztását, aki nem a prágai kormány, hanem a tartománygyűlésnek. Kijelentette még S selő, hogy a szlovák ségi statutumot mé teljesen. A szlovák rülmények között a tatja a harcot és a párt is el van tőkélve, hogy szűkség esetén visszavonja képviselőit a prágai parlamentből. A szlovák autonómisták erőiesen állást foglalnak a kommunizmus ellen.

OSUSKY BONNETNAL

Párisból jelentik: Bonnet külügyminiszter hétfőn fogadta Osusky csehszlovák követet. A megbeszélések tárgya főleg lord Halifax és Daladier, valamint Bonnet párisi tanácskozásainak eredménye volt.

NÉMET FRONTHARCOSOK FRANCIAORSZÁGBAN

Párisból jelentik: A francia frontarcosok rendkívül ünneplésesen fogadták a Douaiba érkezett német küldöttséget. A német frontarcosok vezetője meleg szavakkal mondott köszönetet az ünneplésért és hangsúlyozta, hogy bajtársait ugyanaz a békekeret hatja át, mint a francia frontarcosokat.

Henlein nyilatkozata

Londonból jelentik: A Daily Telegraph Henlein Konrád nyilatkozatát közli. Henlein kijelentette, hogy teljesen kizárja a háborút, mint a szudétánémet kérdés megoldásának eszközét, bármint végződjenek is a tárgyalások. A megoldások halogatása azonban komoly következményekre vezethet. Sohasem ajánlottam népemnek — modotta —, hogy elégedjék meg a pusztá ígérésekkel. Teljes önkormányzatnál kevesebbet nem fogadunk el. A honvédelmet és a külügyeket a központi kormány kezében vagyunk hajlandók hagyni, de az összes többi ügyek intézését a teljes önkormányzattal bíró, különböző nemzetiségi csoportokra kell bízni.

A KÁRPÁTALJAI HELYZET

Kárpátalja helyzetéről és követeléseiről nyilatkozott Brodi András, az önkormányzati párt képviselője a Die Zeit munkatársának.

Arra a kérdésre, hogy miként áll a Kárpátaljának biztosított önkormányzat végrehajtása, a képviselő így felelt: Kárpátalja követeléseit Brodi képviselő a következőkben foglalta össze: Az önkormányzatot úgy kell megszervezni, mint annakidején a horvát önkormányzatot. A tartománygyűlés képviselőit legkésőbb november végéig meg kell választani. A hivatalokban valamennyi vezető állást kárpátaljai tisztviselőkkel kell betölteni. Kárpátaljának saját vasúti és postaigazgatóságot és felső bíróságot kell adni. Prágában kárpátaljai miniszteriumot kell felállítani.

A TESCHENI LENGYELEK

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda közleménye megállapítja, hogy az a cseh hivatalos jelentés, amely szerint a sziléziai Teschenre vonatkozó lengyel követeléseket teljesítették, egyáltalában nem helytálló. Csak újabb

ígéretekkel, hanem lojálisan végrehajtott, tényleges és gyors intézkedéseket vár.

legszentebb normáit, egész biztosan érző lény is. Van valakije, akit szeret. Macskája, kutyája, amit megsimogat. Lehet, hogy nem tudna agyontaposni egy bogarat, s ha durva kocsisok lovat vernek az uton a szeme előtt, hát sirva fakad. Lehet. Olyan ez, mintha a mindenség törvényét hirtelen összekulcsolná valami ismeretlen erő, mintha mondjuk a gravitáció egyik pillanatáról a másikra megszűnnék, vagy a nap nem

keleten, hanem nyugaton kelne fel s a föld visszafelé forogna tengelye körül. Az ember életének legfőbb törvénye a szeretet s ebbe tör bele ilyen galádul a birtoklás vágya.

Ki itt a vétkes? Ez az egy asszonybestia, a kor, vagy az egész emberiség eredendő hitványsága, amely csak addig buvik az etikai normák mögött, amíg meg nem kísértik?

N. U.

CIANO ÉS PERTH TARGYALÁSA

Rómából jelentik: Lord Perth angol nagykövet hétfőn este felkereste Ciano külügyminisztert, akivel hosszas megbeszélést tartott. Római diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a megbeszélésen sem a spanyol kérdéstről, sem pedig az angol-olasz egyezmény ügyéről nem volt szó, minthogy a nagykövet még nem kapott újabb utasításokat kormányától. Ezzel szemben a Daily Mail úgy értesül, hogy a spanyol kérdés is szóba került. A lap szerint az angol nagykövet azt kérte, hogy az olasz kormány terjessze elő a spanyol elintézés megkönnyítésére irányuló esetleges javaslatát, amelyeket az angol kormány komoly mérlegelés tárgyává tesz.

Kánya visszaérkezett Budapestre

Budapestről jelentik: Kánya külügyminiszter kabinetfőnöke, Csáky István gróf kíséretében kedden délelőtt Olaszországból visszaérkezett Budapestre. Fogadására a pályaudvaron megjelent az olasz és a német ügyvivő, Apor Gábor báró. Kánya állandó helyettese és a külügyminiszterium több vezető tisztviselője.

A magyar kormány tagjai szerdán délelőtt minisztertanácsot tartanak, amelyen Imrédy és Kánya beszámolnak római utjukról.

Merénylet Porto Rico kormányzója ellen

Két halott, több sebesült — A kormányzó sértetlen maradt

Newyorkból jelentik: Winshyp, Porto Rico kormányzója ellen, aki Ponce tartományban résztvevő egy ünnepségen, amelyet Porto Riconak az Egyesült Államokhoz való csatolásának évfordulóján rendeztek, merényletet követtek el. Az ünnepség alatt több férfi odaugrott a kormányzó közelébe és lövöldözni kezdett. A kormányzó sértetlen maradt, de egy ezredes halálos lövést kapott és kíséretének több tagja is megsebesült.

A rendőrök sortűzet adtak a támadókra, akik közül egyet megöltek, hármat pedig megsebesítettek. A merénylők az ugynevezett függetlenségi mozgalom hívei, amely el akarja szakítani Porto Ricót az Egyesült Államoktól.

Angol nemességet kapott Frankenstein volt angol követ

Londonból jelentik: Az angol királyi udvar hivatalos lapja közli, hogy az uralkodó Frankenstein báró volt londoni osztrák követnek, aki a múlt héten felvette az angol állampolgárságot, angol nemességet adományozott. Frankenstein báró ezentúl a Sir George Frankenstein nevet viseli.

—O—

HALLÓ!

Tirana hivatalos jelentések szerint Albánia kivitele az idei év első három hónapjában két millió aranyfrank, behozatala pedig öt millió aranyfrank volt. Az elmúlt év első három hónapjában a kivitel 2.2, a behozatal pedig 4.6 millió aranyfrank volt. Az olaszországi kivitel az idei év első három hónapjában 1.4 millió aranyfrank volt és ugyanannyit tett ki a behozatal is.

Mint a »Paris Soir« írja, az angol király és királyné annyi ajándékot kapott Párisban, hogy az ötven poggyász helyett, amivel érkeztek, százharminc poggyással utaztak el Franciaországból.

A firenzei bíróság érdekes perben hozott ítéletet, amely egy millió lira értékű eredeti Stradivarius hegedű miatt indult meg. A hegedű Leser amerikai milliomos özvegyének, jelenlegi Kaufmannénak tulajdona, aki azt négy évre díjtalanul kölcsön adta Láner János magyar hegedűművésznek. A firenzei hangverseny után, amelyet ez év márciusában tartott Láner, Kaufmanné kitépte a művész kezéből a hegedűt és elvitte. Láner erre pert indított Kaufmanné ellen és kérte a bíróságot, kötelezze az asszonyt, hogy a négy év leteltéig adja neki hegedűjét. A firenzei bíróság azonban elutasította Láner keresetét, sőt a perköltségek viselésére is ítélte.

A Havas-ügyökség brüsszeli értesülése szerint Van Zeeland volt belga miniszterelnök kártérítési pert indított Leon Degrelle és a rexista sajtó ellen különböző belga és külföldi lapokban sérelmére elkövetett rágalmozások címén. Van Zeeland a rágalmozó cikkek miatt 500.000 frank, a külföldi sajtóhoz juttatott cikkek miatt ugyancsak 500.000 frank kártérítés megítélését kívánja.

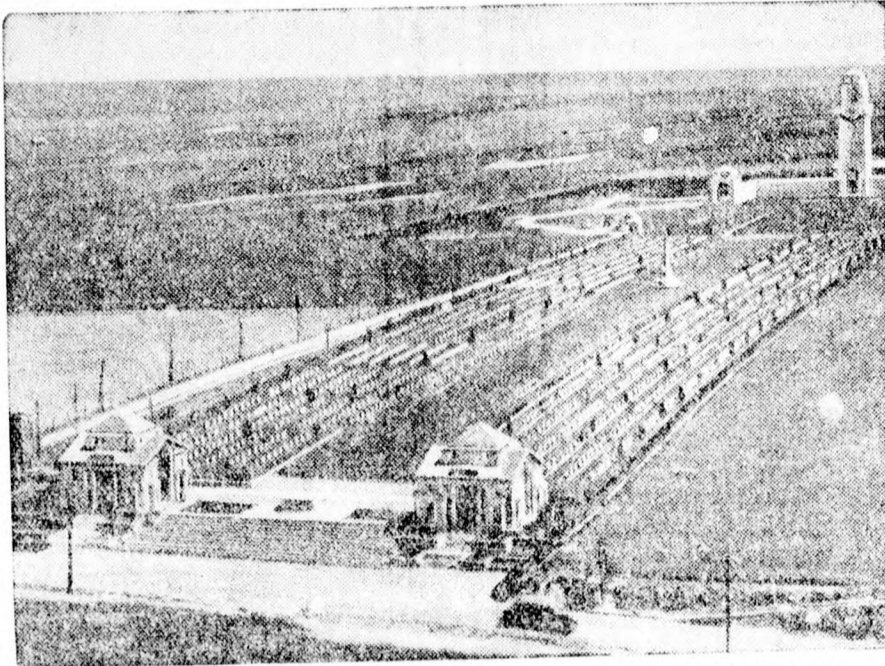
A német külügyminiszteriumban Weissecker államtitkár és Numan Menemendszogli török nagykövet, a külügyminiszterium főtitkára több gazdasági jellegű egyezményt írtak alá. Az egyezmények aláírásával rendezték a német és török kormány közötti gazdasági viszonyt.

A Kipa katolikus sajtóiroda jelentése szerint Jaroszlavszki, a szovjet-orosz »istentelen mozgalom« vezére kijelentette, hogy 1967-ben Szovjet-Oroszországban nem lesz több keresztény és minden ember az istentagadás híve lesz. A templomok csak látványosságok lesznek, amiket úgy fognak mutogatni, mint a régi római és görög templomokat. 1939-től kezdve az istentagadás kötelező tantárgy lesz az összes iskolákban és erre a szakra máris folyik a szaktanárok kiképzése.

A német Lufthansa »Nordwind« nevű repülőgépe hétfőn hajnalban 2 órakor indult az Azori szigeteken levő Horta repülőállomásáról Amerika felé és este hat óra 28 perckor megérkezett Newyorkba. Ez a »Luft-hansa« repülőgépnek ideiglenes második sikeres óceánfeletti repülése.

Milanói jelentés szerint a marmolate hegy déli szikla faláról lezuhant három olasz alpinista. Valószínű, hogy az, aki elől haladt, megcsuszott és zuhanásában magával rántotta a másik két alpinistát is.

Intimitások a párisi királylátogatás napjaiból

A VILÁGHÁBORUBAN ELESETT AUSZTRÁLIAI KATONÁK EMLÉKMŰVE

A franciaországi Villers-Bretonneau csatatéren, ahol az ausztráliai katonák véres győzelmet vivtak ki, állították fel a világháboruban elesett ausztráliaiak emlékművét. A csatatéren temették el a Franciaországban elesett 11.000 ausztráliai katona földi maradványait is. Az emlékmű és temető felavatása volt VI. György angol király franciaországi látogatásának utolsó ténykedése.

Páris még mindig a ragyogó királynapok hatása alatt áll. Az újságok közlik a felejthetetlen királynapok minden eseményét és érdekes intimitásait is.

A Paris Soir megírja Erzsébet királyné telefonbeszélgetését gyermekeivel. A francia posta rekordidő alatt, tizenhat másodpercen belül létesítette a kapcsolást a Quay d'Orsay és a Buckingham-palota között. A királyné először kisebbik leányával, Margit hercegnővel akart beszélni, de helyette Erzsébet trónörökös nő vette fel a kagylót, noha órá csak később került volna a sor. A kis hercegnők hangját még a szobában is jól lehetett hallani, ahonnan a királyné beszélt. Erzsébet királyné első kérdése ez volt a gyermekekhez:

— Jó viseltétek magatokat?

Azután behatóan érdeklődött a gyermekek étkezése iránt és megkérdezte, mit kaptak előző nap ebédre és vacsorára.

— Holnap ismét felhívlak benneteket — végezte a beszélgetést. — Good bye, gyerekek. A viszontlátásra.

A windsori herceg és felesége tudvalevőleg nem tartózkodtak Párisban a királynapok alatt. Edward herceg földközítengeri úton van és Pompei-ben tartózkodott, amikor a királyi pár francia földre érkezett. A windsori herceg ezen a délutánon lemondott a tengeri fürdőről és a rádió mellett ült. Végighallgatta a királyi pár bevonulásának közvetítését. A következő napon felesége bevásárolni ment a városba, ahol különböző régi, antik tárgyakat és emléktárgyakat vett, a herceg viszont a szállodában maradt és is-

mét a párisi királyi fogadtatás eseményeinek közvetítését hallgatta. Ezekben a napokban kijelentette:

— Nagyon meg vagyok elégedve. A családot jól fogadták Párisban...

Feljegyzti a Paris Soir egy történelmi nevezetességű itatós karrierjét is. VI. György király az ismeretlen katona sirjának megkiszorítása után tudvalevőleg beírta nevét az Arc de Triomphe aranykönyvébe. A királyi aláírást Guadin, az Arc de Triomphe őre itatta le. A napokban egy franciául idegen akcentussal beszélő ur kereste fel az Arc de Triomphe őret. Az ur, aki angol volt, bankjegyeket húzott elő zsebéből és ezt az ajánlatot tette az őrnök:

— Meg szeretném venni öntől azt az itatóst, amely a király nevével száritotta fel. Tízezer frankot fizetek az itatósért...

Az őr meglepetve értesült az ajánlatról, amelyet nyomban visszautasított:

— Én nem bocsátok áruba ilyen emléktárgyakat — mondotta az angol urnak, aki csalódottan távozott.

Francia földet is vitt haza Londonba az angol király. A verduni 150. gyalogezred ezredese az ezred régi frontharcos tagjainak, tiszti, altiszti karának és legénységének küldöttségét vezette a párisi angol nagykövet elé és átnyújtotta az ezred ajándékát: márvány szelencében Verdun földjét. A szelencében elhelyezték a verduni ezred jelvényét is. Az angol nagykövet átadta a királynak a verduni gyalogezred ajándékát, amelyet az uralkodó meghatva fogadott.

Varazsdin környékén a jég kilencven százalékban elverte a termést

Varazsdin környékén az idén már több ízben voltak viharok, ezek azonban csak minimális károkat okoztak. Vasárnap este, alig napszállta után, sűrű fellegek tornyosultak a Varazsdin környéki Drenovác, Jalsevac, Dupovac és Szvibodec községek felett, szakadatlanul menydörgött és a villám is sok helyen lecsapott. Hirtelen szélvész vonult végig a tájon, majd megeredt az eső, amit csakhamar diónagyságu jégverés követett. Negyven percnél tovább tartott az iszonyatos itéletidő, amely a termés 90 százalékát elpusztította. Még hét község jelentette be, hogy a jég teljesen elverte a termést. A jégkár megállapító bizottság hétfőn elkészült munkájával,

a kár meghaladja az 1 millió 300.000 dinárt.

Ilyen borzalmas időre a környék legöregebb emberei sem emlékeznek.

Babina Gréda faluban olyan borzalmas ereje volt a szélvihar, hogy több épületet rombadöntött. Gárics Mária földművesasszony a vihar elől bemenekült egy tanya istállóba, ahova bekötötte ökreit is. Nem sokkal azután, hogy fedél alá jutott,

a vihar rádöntötte az épületet

és a közelben tartózkodó munkások csak többórai megfeszített munka után leltek rá a romok között. Gárics életveszélyes sérüléseket szenvedett, beszállították a kórházba.

Alig mentették ki a munkások Gáricsot, amikor a szomszédos tanyaházba villám sujtott, a ház kigyulladt és a lelkiismeretes munka ellenére is porráégett.

Az éj folyamán tornádószerű szélvihar és felhőszakadás vonult el a prijedori járás felett is. A vihar nagy károkat okozott, a szél olyan nagyerejű volt, hogy tövestől tépte ki a fákat, több házról lesodorta a cserepeket és nagyon sok kéményt ledöntött.

Meghalt Lichtenstein uralkodó hercege

Ulóda I. Ferenc József herceg lett

Lichtensteinből jelentik: I. Ferenc, Lichtenstein uralkodó hercege felchbergi kastélyában meghalt. Az uralkodást I. Ferenc József néven a kormányzóherceg vette át, akinek a kis ország vezetését a most elhunyt uralkodó nemrég átadta.

Lichtenstein szuverén fejedelemség Svájc és a volt osztrák Vorarlberg között, 157 négyzetkilométernyi területén a legutóbbi népszámlálás szerint 10.213 lakos él. 1921. október 5-én a kis ország új alkotmányt kapott. Uralkodói a Lichtenstein német fejedelmi családból származnak. A családot, amelynek három ága van, több magyar arisztokrata családdal rokoni kötelékek fűzik össze.

Szerelmes szemei előtt kísérelt meg öngyilkosságot egy zemuni fiatalember

Hétfőn délután véres szerelmi dráma játszódott le a zemuni Kr. Petra ucca 63. számú házában. Dél-tájban arra lettek figyelmesek a járőrök, hogy a ház terraszáról kétségbeesett női segélykiáltások hangzanak. Szóltak a rendőrök és felmentek a terraszra, ahol nagy vértócsa közepén fiatalember feküdt, mellette kétségbeesetten zokogó leány térdelt. A fiatalemberben még volt élet, ezért azonnal beszállították a zemuni kórházba, ahol az orvosok kijelentették, hogy bár több súlyos seb tátong a testén, biznak, hogy sikerül megmenteni az életnek.

A rendőrség ez idő alatt kihallgatta a leányt, aki a kezén szintén megsérült. A leány, Nikolics Jeliszaveta gyári munkáslány, elmondta, hogy a leánnyel, M. Lázóval egy év óta a legtisztább szerelem köti össze, csak arra vártak, hogy a fiu leszolgálja katonai szolgáját, azután meg lett volna az esküvő. Elmondta, hogy a fiuval soha a legcsekélyebb nézeteltérésük sem volt, tegnap azonban azzal állított be Lázó: hallotta a barátaitól, hogy a lánynak igen gazdag udvarlója van, akivel meg is esküszik, csak arra várnak, hogy ő bevonuljon. Minden áron beismerésre kényszerítette a leányt, aki egyszerre gorombán felelt neki. A fiu erre kivette a kabátjából előre elkészített kését és egymásután többször mellbeszurta magát. A leány megkísérelte, hogy elvegye tőle a kését, közben sérült meg a kezén. Nikolics kijelentette a rendőrség előtt, hogy soha senkivel nem ismerkedett meg vőlegényén kívül és esze ágában sem volt máshoz feleségül menni. A féltékenységében elvakult vőlegény állapota egyelőre életveszélyes.

Ne olvasd a pénzed nyitott ablaknál

Vakmerő betörés jényes nappal Pancsevón

Vakmerő betörés történt Pancsevón. Ismeretlen tettesek jényes nappal kifosztották Vizbauer József temetkezési vállalkozó lakását,

közel százezer dinár értékű zsákmányt vittek el.

Vizbauer József és felesége délelőtt nem tartózkodtak otthon és ezt az alkalmat használták ki a tolvajok. Beosontak az udvarra, ott feltörték a konyhaajtót s úgy hatoltak be a hálószobába, ahol az egyik szekrényből 38.400 dinár készpénzt és 50.000 dinár értékű ékszert vittek el. A betörés után nyomtalanul eltávoztak.

Az a gyanu, hogy a betörést cigányok követték el, mert a betörés ideje alatt

a ház körül cigányasszonyokat láttak ólálkodni.

Vizbauer felesége néhány nappal ezelőtt

nyitott ablaknál olvasta a pénzt, amit a férje adott át, valószínű, hogy a tolvajok ezt meglátták és ekkor határozták el magukat a betörésre.

A nemzetiek 15000 foglyot ejtettek az északi fronton

Ujabb támadások semleges hajók ellen

A nemzeti csapatoknak a valenciai haretéren sikerült a köztársasági ellenállását megtörniük. Az estremadurai fronton a meghódított terület megtisztítása közben a nemzetiek két teljes köztársasági hadosztályt ejtettek foglyul. Ezenkívül 300 géppuskát zsákmányoltak. Repülőgépeik mindenütt támogatták a hadműveleteket.

St. Jean de Luzból jelenti a Reuter-iroda: A sansebastiani lapok közlése szerint a nemzetiek estremadurai offenzívája nagy győzelemmel végződött. A nemzetiek 15.000 foglyot ejtettek és mintegy 100 gépkocsit, valamint nagymennyiségű lőszert zsákmányoltak.

Casablancái jelentés szerint a Tirana norvég teher szállító gőzös odaérkezett. Ezt a hajót — mint ismeretes — ismeretlen nemzetiségű repülőgép Orántól 25 mérföldnyire bombázta. Egy tengerész meghalt, Gundersen kapitány a lábán megsebesült.

A Havas-iroda valenciai jelentése szerint a nemzetiek hétfőn két ízben is bombázták Gambia kikötőjét. Az első bombázás során találat érte a

Delwain angol hajót. A hajóra egy gyújtóbomba esett, de a tüzet gyorsan eloltották.

A barcelonai hadügyminisztérium jelentése szerint a köztársasági csapatok átkeltek az Ebro folyón, rajtaütésszerűen megtámadták az ellenséget és 500 foglyot ejtettek. A támadás a nemzetiek ellenállása dacára tovább folyik. A köztársaságiak három ellenséges repülőgépet lelőtek.

Az újabb győzelmek következtében Franco tisztjei nagyon jókedvűek

Feltűnést keltő eset történt egy noviszádi beteg munkással

Fogfájás ellen kezelték egy agyhártyagyulladásos beteget?

A noviszádi munkásbiztosító betegsegélyzője körül a napokban olyan eset történt, amely Noviszádon kívül is nagy feltűnést keltett. Az eset szenvedő hőse Gájics Zsvikó munkás, a tengerparti Cikota községben született, 24 éves. Gájics a Vojvodyanszka Livnicában dolgozott és keresetéből egyedül tartotta el özvegy édesanyját, valamint nővérét. Három héttel ezelőtt megbetegedett, a fejében nagy fájdalmakat érzett és elment a kerületi munkásbiztosító betegsegélyzőjébe. Ott megállapították, hogy

a rossz foga fáj, a fogászati osztályra utasították és ott annak rendje és módja szerint kivették a rossz fogát.

Gájics továbbra is érzett fájdalmakat, azonban azzal nyugtatták meg, hogy az semmi, hamarosan

elmulik.

Gájics néhány nap múlva munkára jelentkezett a gyárban, azonban olyan rossz állapotban volt, hogy a munkafelügyelő hazaküldte. Fájdalmait egyre hevesebbekké váltak. Ismét elment a betegsegélyzőbe. Ott kvarcfény alá bocsájtották, majd elküldték haza azzal, hogy nyugodjék meg, a fájdalmak hamarosan elmúlnak.

Ezután Gájics annyira rosszul lett, hogy többször elvesztette az eszméletét. Nővére erre hívta dr. Sáríkot, az ivándáni telep egészségügyi szövetkezet orvosát. Dr. Sárík azonnal látta, hogy a beteg állapota életveszélyes és beutalta az állami kórházba. Ott a beteget

dr. Mátics Szlobodán osztályfőnök vizsgálta meg és megállapította, hogy agyhártyagyulladásban szenved.

Allapotát már reménytelennek találta. Közölte a nővérével, hogy Gájicsot néhány nappal ezelőtt még operálni lehetett volna, azonban most már betegsége annyira haladt, hogy a műtétet nem bírná el.

Gájics nővére erre sirva kérte az orvost, hogy kísérelje meg a lehetetlent, végezze el a műtétet, hogy öccsét megmenthesse. Dr. Mátics a nő könyörgésére valóban végrehajtotta az operációt,

szerencsére Gájics fiatal szervezete kibírta a nagy megpróbáltatást és a műtét sikerült.

Azonban a szerencsétlen munkás még mindig nem került el teljesen az életveszélytől.

A különös eset Noviszádon és környékén nagy feltűnést keltett.

Gájics Zsvikó családja elhatározta, hogy a munkásbiztosító ellen kártérítési pert indít a rossz orvosi kezelés miatt.

A kínos ügygel kapcsolatban kérdést intéztünk dr. Iszkruļjev Jovánhoz, a noviszádi munkásbiztosító igazgatójához. Dr. Iszkruļjev kijelentette, hogy az ügyben a munkásbiztosító igazgatósága vizsgálatot indított és csak annak befejezése után nyilatkozhat.

Kirándulás Blédre, Kranyszka Gorára és Bohinyra

Az utiköltség mindössze 180 dinárba kerül

A noviszádi Putnik utazási iroda augusztus 13-tól 16-ig kirándulást szervez Szlovéniába. A kirándulás résztvevőinek módjukban lesz megtekinteni Blédet, Bohinj-t és Kranyszka Gorát. Az utazási költség Beográdtól Jeszenicáig és vissza 180, másodosztályon 250, Noviszádtól 200, másodosztályon 280, Vinkovcától 145, másodosztályon 200 dinárba kerül.

Indulás augusztus 13-án, szombaton 18 órakor a beográdi állomásról, Jeszenicára másnap reggel 5.30-kor érkezik meg a vonat. A kirándulók azon csoportja, mely Blédet óhajtja megtekinteni, Lesce-Bléd állomásra megy, ahonnan autóbusszal folytatja útját. A második csoport Bisztricáig megy vonaton a Bohinj-tó megtekintésére, ez a csoport 6 óra 19 perccor érkezik meg, a harmadik csoport pedig folytatja utját Kranyszka Gorára, ahova 8.05 órakor érkezik meg.

A kirándulók hétfőn, 15-én este fél nyolckor indulnak a jeszenicai állomásról és kedden, 16-án reggel 7 órakor érkeznek meg a beográdi állomásra. A kirándulónak hálókocsit is csatolnak, igénybevételek oda és vissza 365 dinár. Beográdtól Zágrebig étkezőkocsija is lesz a vonatnak. Blédén, Bohinjban és Kranyszka Gorán a hoteltelköltségek 70 és 150 dinár között mozognak, a hotel minősége szerint. Jelentkezéseket legkésőbb augusztus 10-ig fogadnak el a Putnik menetjegyirodák, valamint a Fruska Gora turistatársaság szervezetei.

Illatszertár

Noviszádon, jól bevezetett szaküzlet kedvező feltételek mellett azonnal átvethető. Érdeklődők írjanak »Ritka alkalom« jellegre a kiadóba. 4514

Milyen alapon hajlandó dr. Sztojadinovics dr. Macsekkel tárgyalni

Egy éven belül választások lesznek - mondta a miniszterelnök

Szplitből jelentik: Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgyminiszter a fogadtatására megjelent tömeg élén a szpliti városházára ment, amelynek nagytermében a tengeremléki bánág jugoszláv radikális egységbeli képviselők, szenátorai, város és községi elnökei és járási szervezetei elnökei, valamint Dalmácia közeletének számos vezető személyisége előtt nagy fontosságú beszédet mondott.

A miniszterelnök beszéde elején hangoztatta, hogy milyen kedves fogadtatásban részesült a tengeremléken, különösen Krk szigetén és Sibenikben, ahol a volt horvát pártzajt vezetője várta. Szplitben is olyan fogadtatásban volt része, hogy erre büszke lehet ő is meg a város is. Azután ismertette a kormány eddigi munkáját és jövőbeni feladatait, amit a tengeremléki nép érdekében tett és tenni akar. Legfőbb feladatának tekinti a vasutak és utak építése mellett a dohánytermékek megfelelő értékesítését, különösen pedig a természeti kincsek kiaknázását, elsősorban azokat, amelyek villamos központok létesítését teszik lehetővé, mert ez nemcsak az általános jólét fokozásához járulnak, hanem lehetővé tenné nagyszabású gyáripar létesítését is.

Dalmácia mögött ma tizenötmillió ország áll, amely hatalmas és erős és így sokkal függetlenebb politikát folytathat, mint a régi, háborúelőtti kis Szerbia. Ezt mindig elfelejtik az egyesült ellenzék szerbiai szárnyának politikusai. Nem tudják átlátni, mit jelent az, hogy Jugoszlávia ma a Triglavtól a Vardarig terjed és természeti kincsekben való gazdagsága mellett nagy tengerpartja is van. Mindenki hü lehet szűkebb szülőföldjéhez, ez azonban nem zárja ki, hogy az egész országot is szeresse. Ezért szeretjük mindnyájan nagyon a tengert és ez tette kötelességünk a béke biztosítását az Adria mentén. Ez az elgondolás vezetett a jugoszláv-olasz megegyezés létrejöttéhez és így most az ország békében és barátságban élhet olasz szomszédjával.

Az ország belpolitikájáról szólva rámutatott arra, hogy a jugoszláv radikális egység pártjának hosszabb időre volt szüksége, hogy sikereket mutathasson fel. A múltban sűrűn váltogatták egymást a kormányok és így nem alakulhatt ki az a vonal, amelyen az államvezetésnek haladnia kellett volna. Most azonban, három évi munkával mögöttünk, amely három év eredményes volt, nyugodtan állíthatjuk, hogy a szerbek, szlovének és muzulmánok óriási többsége, a horvátoknak pedig szép száma áll mögöttünk - mondta a miniszterelnök.

Szívesen üdvözlünk mindenkit, akik velünk együtt akarnak dol-

gozni, különösen pedig azokat a horvátokat, akik dr. Macsek vezetése alatt állanak. Mindnyájunk fő elve az kell legyen, hogyan haladhatunk előre. Eppen azért le kell szögezni, hogy az a megegyezés, amit dr. Macsek az ugynevezett szerbiai ellenzék vezetőivel megkötött, nem lehet megegyezésünk és együttműködésünk alapja. A szerbiai ellenzék tovább is folytatja tárgyalásait Macsekkel, állandóan utazgatnak ide-oda, folytatnak megbeszéléseket.

Nekünk meg van az a három fő pontunk, amelyből nem engedhetünk, ha Macsekkel tárgyalunk. Ez a három pont a következő: 1. Nem lehet vita tárgya a monarchia és a dinasztia; 2. Nem lehet megbontani a nemzeti és állami egységet és 3. Nem lehet ebben a pillanatban megváltoztatni az alkotmányt.

Minden más követelésről lehet tárgyalni, de a fentiekéről nem lehet szó.

Mi is éppen olyan demokraták vagyunk, mint ellenzékünk a tulsó oldalon, csak mi a fejlődő és haladó demokrácia hívei vagyunk.

A miniszterelnök e kijelentéseit nagy tetszéssel fogadták a megjelentek.

Dr. Sztojadinovics Milán ezután a választásra nézve tett célzásokat és kijelentette, hogy a képviselői választást egy éven belül fogják megtartani. A nemzetnek nem lesz nehéz most ítéletet hoznia, - fejezte be beszédét, mert három éves munkánk eredményeit igazolnak bennünket arra nézve is, hogy a jövőre kitűzött programot is megvalósítjuk.

A miniszterelnököt beszéde befejezése után percekig ünnepelték a megjelentek.

Gyilkosság Veliki Torakon

A bánati Veliki Torak községben kedden reggel gyilkosság történt, amelynek áldozata Német János 80 éves ottani disznópásztor. Német a konda kihajtása alkalmával összeszólkózott társával, Jovica Gyura disznópásztorral. A veszekedés verekedéssé fajult, amelynek során Jovica egy doronggal leütötte Németet, aki eszméletlenül összeszett. A disznópásztor még ezután sem hagyta abba társa ütlegelését és addig sujtott rá a doronggal, míg élet volt benne. A csendőrség a gyilkos disznópásztort letartóztatta és jelentést tett az esetről a petrovgrádi államügyészségnek, amely elrendelte a holttest felboncolását.

HATÁRIDŐÜZLET

Anya: Egy órája, hogy tiz fillért kaptál, hogy jó légy és már megint rosszaloksz?

Pista: Éppen elég ideig voltam jó azért a rongyos tiz filléért.

HIREK

MAGYAR SZÜLŐK! MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTK GYERMEKEITEKET!

— **Időjárás.** Jugoszlávia nyugati részein kiderült, keleten csak átmeneti felhők voltak. Az ország északi felében helyenként zivatar és zápor volt. A hőmérséklet lényegében nem változott. A legalacsonyabb hőmérséklet Gradistén 10, a legmagasabb Jasa Tomicson és Szkoplyén 35 fok volt.

— **Időjárás:** Nagyrészt derült és meleg idő várható, csak a legtávolabbi nyugati részeken borul be.

— **Magarásevics Dimitrije közoktatásiügyi miniszter Noviszádon.** Hétfőn este Noviszádra érkezett Magarásevics Dimitrije közoktatásiügyi miniszter. Felkereste Rájics Szvetisláv bánt és hosszasan tárgyalt vele, majd meglátogatta fivérét, dr. Magarásevics Bránkó gimnáziumi igazgatót. Utána visszautazott Beográdba.

— **Az államügyész felebezett a goszpogyincei korrupciós ügy ítélete ellen.** Jelentettük, hogy a noviszádi törvényszék szombaton hozta meg ítéletét a goszpogyincei jegyző zsarolási perében. Knezevics Milán jegyzőt 30 napi elzárásra és 500 dinár pénzbüntetésre ítélték. Rádevics Laka zsabalji főszolgabíró pedig felmentették. Varga Petár államügyész tegnap felebezést adott be az ítélet ellen és így a per a semmitőszék elé kerül.

— **Az eredeti javaslatok alapján tárgyalják a petrovgrádi adókievételeket.** Petrovgrádról jelentik: Mint ismeretes, a petrovgrádi adózók kívánságára Bugarszki Todor tartományi pénzügyigazgató elrendelte, hogy revízió alá vegyék a kereseti és forgalmi adóalap előirányzatokat, amelyeket a kereskedők, iparosok és vendéglősök, azonkívül az ügyvédek és az orvosok túl magasnak találtak. A revíziót maga Bugarszki bánági pénzügyigazgató végezte el Opacics Iva és Gracsanin Ante Inspektorok közreműködésével és megállapította, hogy a javaslatok nagyjából megfelelnek a való helyzetnek, így az adókieveto tárgyalásokat az eredeti javaslatok alapján tartják meg. Bugarszki dunabánási pénzügyigazgató véleménye szerint az adókieveto bizottságnak törvényadta joga van, hogy az adóalapot saját belátása szerint csökkentse, ahol annak szükségét látja. A kereskedők adókieveto tárgyalását, amelyeket elhalasztottak az adójavaslatok revíziója miatt, augusztus 25. és 31. között tartják meg. Az adókieveto tárgyalások július 29-én kezdődnek meg.

— **Gumiáruház Beográdban.** Beograd fejlődésére jellemző, hogy már egy különálló gumiáruház is működik »American Guma« név alatt a Knez Mihajlova uca 25. sz. házában. A technikai gumiáruktól kezdve egész a gumi játéktárgyakig minden gumiból van, ami ebben az áruházban látható. Gumilapok vászonnal vagy anélkül, gumicsövek víz, bor vagy más savak fejtésére, gumi felszerelési tárgyak egészségügyi használatra, gumialkatrészek kerékpárok és motorkerékpárok részére, gumifecskendők, gumiszivacsok, gumikesztyűk orvosok és háziasszonyok részére, gumibabák, játékszerek, egyszóval minden gumiaru megtekinthető vételkényszer nélkül ebben az érdekes áruházban.

— **BAJMOKI HIREK.** A községi képviselőtestület úgy határozott, hogy a piactér gyalogjárót kitégláztatja. Erre a célra 30.000 téglát szavazott meg. Schaeffer Lajos bajmoki nagykereskedő kiskoru inasát, akit Schaeffer nyolcvanezer dinár értékű áru ellopásával gyanúsít, a szubotcai törvényszék vizsgálóbírája fiatalkorúságára való tekintettel szabadlábra helyezte. Az eljárás folyik ellene. — Hegedüs Lénárd esperesplébános háromheti szabadságra az Adriára utazott.

— **Lerch Imre káplánt Doroszlovóra helyezték.** Lerch Imre káplán négy esztendeig működött Bajmokon nagy agilitással és az egész község katolikus lakosságának szeretetét megszerezte magának. Lerch Imrét most a püspöki hatóság áthelyezte Doroszlovóra. Bajmok katolikussága nehéz szívvel vesz búcsút a fiatal, képzett lelkésztől, aki négy év alatt sikeresen dolgozott a község vallási és kulturális életének fellendítésén.

— **Agyonverte feleségét egy ittas férfi.** A Sid melletti Berkaszove nevű helységben hétfőn kegyetlen gyilkosság történt. Grust Josef ottani lakos már hosszabb idő óta teljesen az alkohol rabja lett. Emiatt nem régen elvált tőle a felesége is. Hétfőn, amint Grust Ittas fővel hazafelé tartott, az uton egyszerre szembe találta magát a feleségével és anyósával. Grust amint a nők el akartak haladni mellette, hirtelen előkapta a háta mögé rejtett baltát és három borzalmas ütessel teljesen szétrombolta volt felesége fejét. Amint le tartóztatták, kiderült, hogy teljesen ittas, az alkohol, amely elnyelte vagyonát, szédülte családi életét, még a gyilkosságba is kergette Grustot. A gyilkos férfit, miután kihaludta magát, kihallgatták, majd beidsérték a sidi törvényszék fogházába.

— **A megvadult lovak majdnem tömegszerecséltenséget okoztak a szrbobráni autószerencsétlenség áldozatának temetésén.** Andročzki Sándor szrbobráni gazdálkodó hétfőn a délkeleti órákban őrizetlenül hagyta lovait az uccán. Nem sokkal később a lovak megijedtek valamitől és vad száguldással hurcolták maguk után a kocsit végig az uccán. A kocsiról minden tárgy leszóródott, ami csak még jobban megkönnyítette a megvadult lovak száguldását. Csakhamar a becsei kövesuton vágattak a lovak, ahol éppen ekkor haladt a vasárnapi autószerencsétlenség áldozatának temetési menete. A nagy tömeg ugyszólván csak az utolsó pillanatban tudott kitérni a lovak elől, amelyek a község szélén egy villanyoszlopnak viték a kocsit, amely pozdorjává zuzódott. A lovak maguk is sérüléseket szenvedtek, de még így is nagy fáradságba telt megfékezésük.

— **Noviszádi iparosok küldöttsége a városelnöknél.** A noviszádi ipartestület vezetősége és több testületi tag tegnap Szubotin Milán elnök és Eiler Henrik alelnök vezetésével küldöttségileg felkeresték Miroszavljevics Koszta városelnököt. A küldöttség az iparosok örömet és megelégedettségét fejezte ki afelett, hogy Miroszavljevics Kosztát neveztek ki városelnöknek és biztosították az elnököt az iparosság támogatásáról.

— **Állatár a petrovgrádi járásban.** A száj- és körömfájás járvány a petrovgrádi járást is elérte. A szomszédos Jankov Moszt községben 12 betegmarhat találtak az orvosi vizsgálat során. A hatóságok szigorú óvintézkedéseket léptettek életbe az állatvész továbbterjedésének megakadályozása érdekében és szigorú állatjárat rendeltek el a petrovgrádi járás területére, egyúttal pedig betiltották az összes állatvásárokat is.

— **Hétfőn délután nagy felhősza-** kadás volt Beográdban. Hétfőn dé- után Noviszád felett is beborult az ég, anélkül, hogy eső esett volna. Beográdban azonban olyan zápor zu- dult alá, amely inkább volt felhő- szakadásnak nevezhető. Délután 4 órakor hirtelen sötét felhők tömör- ültek Beográd felett, majd olyan zivatar kerekedett, hogy az uccák pillanatok alatt kiürültek, mindenki biztos fedél alá sietett. Néhány perc múlva megindultak az egek csator- nái és csak úgy ömlött a víz. A nagy mennyiségben alázuuló vizet a beo- grádi csatornahálózat nem tudta eléggé gyorsan levezetni, úgyhogy egyes uccák viz alá kerültek. Az Oszlobogjenja bulvár vidékén az autópáncsnokság környékén érez- ték legjobban a felhőszaadás kelle- metlen oldalait, mert ez a rész már fél öt órakor teljesen víz alatt ál- lott és csak hat órakor tünt el a víz az uccáról, addigra a csatornák már levezették a nagymennyiségű vizet. A Karagyorgyeva ucca és az állom- kár környéke is víz alatt állott, mert a magasabban fekvő uccákról az egész víz az alacsonyabb részekre zu- dult alá. Itt azonban azonnal ki- nyitották az összes csatornákat és a víz csakhamar lefolyt. Este nyolckor már szép csillagos volt az ég és az uccák olyan élénkek voltak, mintha két óra előtt nem is állottak volna víz alatt.

— **Hat. eng. kuruzsló.** Fából vas- karika, de mégis így van: Ugandában már hatóságilag ellenőrzött, sőt enge- délyezett gyógyító-kuruzslók is működ- nek. Persze nem a fehérék, hanem a bennszülöttek között. A feketék nagy- része még ma is bizalmatlan a fehér orvosokhoz és akármilyen rosszul érzi magát, világért sem folyamodik más- nak a segítségéhez, mint a törzs javas- emberéhez, aki persze csak értelmet- len hókusz-pókuszokkal, ráolvasással, hüvöléssel »gyógyít«. Ugy látszik azon- ban, hogy az angol hatóságok megso- kallották a javasemberek tevékenysé- gét és mert a bennszülöttek kedvezőt- len egészségügyi viszonyai nem kis- részben éppen az ő rovásukra írhatók, elrendelték, hogy minden fekete ku- ruzsló köteles tanfolyamra járni, ahol angol orvosoktól elsajátíthatja a ko- moly orvostudomány alapelemeit. Ezentul csak olyan javasember foly- tathat gyakorlatot, aki igazolja, hogy a tanfolyamot sikeresen elvégezte. Most tehát már ez is megeshetik, hogy az Ugandában barangoló idegenek egy őserdei törzs falujában egyszer majd ilyen felírásu cégtáblát találnak az egyik sátor felett: »Hatóságilag enge- délyezett kuruzsló- és gyógyítómes- ter...«

— **Öngyilkossági kísérlet Gyur-** gyevón. Bakos Erzsébet gyurgyevói asszony hétfőn zsirszódáoldatot ivott. Bakos már hosszabb idő óta vadhá- zasságban élt Szügyi Ferenc ottani vendéglőssel. Közöttük soha semmi nézeteltérés nem volt, vasárnap azonban összezördültek azon, hogy melyikük szereti jobban a másikat. Annyira bizonygatták nagy szerel- műket, hogy Szügyi megsértődött és azt találta mondani, hogy ő nem is szereti vadházastársát. Bakos ezt a kijelentést annyira a szívére vette, hogy kiment a konyhába, megkeres- te a zsirszódásüveget és kiitta tar- talmát. Azonnal értesítették dr. Bu- disin Szonja orvosnőt, aki elsőse- rélyben részesítette Bakost, megál- lapította, hogy bár súlyos égési se- bek okozott szerveiben a mérge- közvetlen veszélytől nem kell tar- tani.

Vuillemin francia tábornok, a legi esa- patok vezérkari főnöke augusztus 14-én Németországba érkezik, ahol fontos megbeszéléseket folytat Göring tábor- naggyal

— **Rablások Boesáron.** Hétfőn két rablás is történt Boesár északbánáti községben. Heinbach József idős bo- csári földműves lakásába, amíg a szőlejtében dolgozott, ismeretlen tet- tes behatolt és ellopta 500 dinár megtakarított pénzét. Az a körü- mény, hogy a tettes tudta a lakás- ajtó kulcsának rejtékelyét, arra enged következtetni, hogy a rablást a helyzettel ismerős egyén követte el. A nyomozást ez irányban kezd- ték meg. — **Kampf Gábor földmű-** ves ugyancsak a mezőn dolgozott, amikor ismeretlen tettes több zsák tengerit lopott el háza padlásáról. Az ismeretlen annyira merész volt, hogy a kukoricát a földműves zsák- jaiba szedte és azzal együtt vitte el. A csendőrség erőlyesen nyomoz.

— **Ha tilosban legel a nyáj.** Po- tiszki Szvetinikolán Golub Gyuka ottani gazdálkodó afeletti mérgében, hogy Markov Boriszláv juhász a ju- hokat az ő termőföldjére engedte, vasvillát ragadott és megtámadta Markovot. Markov kétségbeesetten menekült üldözöje elől, vad futása közben megbotlott és olyan szeren- esétlenül esett el, hogy eltörtött a karja. Markovot kórházba szállították, a csendőrség megindította a nyomozást.

— **Foto-amatőr képeit legszebben** és szakszerűen Barta i Drug szak- üzlete dolgozza ki. Noviszád, Kralja Petra I. u. 30.

— **A középiskolai beiratásokhoz** szükséges adóbizonnylat beszerzése. A noviszádi városi állami adóhivatal felhívja mindazon szülőket, akik gyermekeiket szeptemberben közép- iskolába akarják beírni, hogy már most szerezzék be az adóhivatal bi- zonyítványát arról, mennyi adót fi- zetnek, nehogy később a nagy torlódás következtében az adóhivatal ne tudja kellő időre kiadni a szükséges bizonnylatot.

— **Feltételesen szabadlábra he-** lyeztek egy jó magaviseletű feygen- cet. Makovics Szteván noviszádi ci- pést jó magaviselet miatt feltéte- len szabadlábra helyezték. Makovi- cset 1934. február 15-én hatévi fey- házra ítélték Petrinics Mariján pi- lótaiskolai előadó megrablása miatt.

— **A marseillei kikötőmunkások** ünne- és vasárnap nem dolgoz- nak. A marseillei kikötő munká- sai határozatot hoztak, hogy ün- nep- és vasárnap, valamint éjjel nem dolgoznak ezentul. Nem dol- goznak azonban a rendes munká- időn tul sem. A határozat követ- keztében vasárnap egy hajó sem hagyhatta el Marseille kikötőjét.

— **Vakmerő betörés Bácskípetro-** vácon. Bácskípetrovácon hétfőre virradóra vakmerő betörés történt. Ismeretlen tettes vagy tettesek be- hatoltak Lehóczki Mihály házába és amíg a gazda mélyen aludt, minden értékes tárgyat elraboltak. A kár meghaladja az ötezer dinárt, a csendőrség erőlyes nyomozást indi- tott a tettesek kézrekerítésére.

— **Székrekedésnél és emésztési** zavaroknál igyunk reggel éhgyomor- ra egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserűvizet. Registr. od Mi- nisztarsztva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

— **Három hónap óta keresnek egy** eltűnt beográdi kistfiut. Nenadov Leon, más néven Vaszilije Rjabov 11 éves beográdi orosz származású kistfiu már többször elszökött szülei lakásáról, de egész a legutóbbi szökéséig a hatósá- gok mindig megtalálták és visszavitték édesanyjához. Legutóbb három hónap- pal ezelőtt szökött el hazulról és az- óta nyoma veszett. Édesanyja valószí- nűnek tartja, hogy a szerémségi he- gvekben, vagy Délbácskában tartó- kodik, ezért ezuton is kéri azokat, akik valamit tudnak róla, hogy jelentsék a noviszádi rendőrségnek. A kistfiu ren- des növésű, szökés haju, szerbül és oroszul beszél.

— **Zöldszemek előnyben!** Egy Bos- tonban és Newyorkban megjelenő nagy folyóirat körkérdezt intezett férfiolva- sóihoz, milyen színű női szemeket ked- velnek legjobban. Az olvasók 65 szá- zaleka zöld színre szavazott; a kaland- és detektivregények titokzatos zöldsze- mü asszonya tehát a bostoni és new- yorki férfiak női eszményképe. Husz százalék a kék szín mellett tört land- zsát, ennél is kevesebb: 10 százalék valloita, hogy csak barnaszemű nőbe tudna szerelmes lenni. Legrosszabbul a szürkeszemű leányok jártak, mert rá- juk a szavazatoknak csak 5 százaléka jutott. Igaz, hogy ezért még nem kel- lene kétségbeesniük, hiszen Boston és Newyork meg nem Amerika. Azonki- vül a folyóirat maga jegyzi meg, hogy a szavazásnak csak elméleti értéke van, mert a zöldszinű női szem a valóság- ban felettébb ritka s így a legtöbb fér- fi számára örökké elérhetetlen eszmény marad.

Amatőr és hivatalos fény- képek készítéséhez minden szükséges felszerelést
Seidling
106 és optikai szaküzlete- ben, Noviszád,
Kr. Petra I. 28. - Tel. 28-12

— **A vujičevói községi földlek sorsa.** Néhány hétt ezelőtt cikket írtunk a bánáti vujičevói (tordai) községi föld- eladás körül támadt vitáról. Ezzel kap- csolatban Weber János vujičevói la- kos annak közlését kéri, hogy a vuji- csevói szegény telepések nem azért vannak a villanytelep felállítására ellen, mintha a kultura terjedését akarnák megakadályozni, hanem azért, mert a községi földleket a szegénység javára szeretnék fordítani, hogy a község szegény lakosságának egy-ahogy meg- élhetést biztosítsanak. A község sze- gény lakosságának helyzete az idén különösen súlyos, mert más község ha- tárában nem vállalhattak aratási és cséplési munkát, viszont Tordán nem kereshettek eleget. A község szegény lakossága a megélhetéséért küzd és nem politizál, hangoztatja Weber nyi- latkozata.

— **TOPOLAI HIREK.** A topolai asz- talosmesterek és segédek között ismét térharc kezdődött. A mesterek sokall- ták alkalmazottaik bérét és ezért a kol- lektív szerződést felmondták. Az alkalm- zottak elhatározták, hogy ha a ré- gi béreket nem tartják fenn, ugy sztrájkba lépnek. — A hatóság rajta- útészerűen megvizsgálta a cséplőgé- pek egészségügyi felszerelését és min- dent rendben talált.

— **Tizenhároméves pásztorfiu és 12** éves pásztorlány romantikus szerelme. A Pozsarevác melletti Vodany község- ben érdekes események tartják izga- lemban a lakosságot. Mihailovics Mi- lán 13 éves pásztorfiu és Velykovics Milya 12 éves pásztorlány együtt öríz- ték a juhokat. Mindketten szokatlanul fejlett és igen csinos teremtmények voltak, csakhamar kiváltak a többiek közül és nagy szerelemre gyultak. Kis társaik ezt nem nézték jó szemmel és eimondták tapasztalatukat a lány ap- jának, aki erre drákói szigorral elzá- rta lányát a fiu elől. A fiu apja nem szólt semmit gyermeke vonzalma el- len. Velykovics már kezdett magnyu- godni, amikor egy reggel arra ébredt, hogy a lány megszökött a szülői ház- ból. Milán elszökött szerelmesét és csak két nap múlva tért vele vissza a községbe. A fiu szüleinél laktak, de amint erről értesült Velykovics, csend- őrokkal kényszerítette vissza a lányát, hiába könyörgött, ne válassa el Mi- lántól, ugys hiábavaló lesz, mert újra és újra elszökik hozzá. Velykovics most pert indított a fiu és apja ellen, előb- bit liliomtiprással, utóbbit kerítéssel vadolja.

— **Füldörühák gypju és gummi-** ból előrehaladott szezon végett ol- esón kiárusítottak: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

— **A maszatos kéz.** Lincoln, Ame- rika elnöke, szegény emberek gyer- meke volt. Hodgevillében járt elemi iskolába. Tanítójának egyszer eszé- be jutott, hogy megvizsgálja kis ta- nitványait, eléggé tisztálkodnak-e és végignézte valamennyinek a kezét. A kis Ábrahámnak megiehetősen piszkos volt a keze. Balkezét ugy, ahogy, hamar beletörölte a kabátjá- ba, de a jobbkezét már nem tudta letörölni; nem volt erre elég ideje. Tehát a balkezét mutatta a tanító- nak. »Hihetetlen, mondta a tanító, milyen piszkos fészek vagy. Megér- demelnéd, hogy a vonalzóval tizez- üssek a mancsodra, de elengedem a büntetést, ha az egész osztályban csak egyetlen kezet tudsz is fölmu- tatni, amelyik még piszkosabb, mint a tied.« A kis Lincoln erre huncutul mosolyogva odamutatta a még ma- szatosabb jobbkezét.

— **Véres verekedés Szrbobrában.** Sijacsics Isza ismert szrbobráni mé- szárosmester vasárnap este az egyik vendéglőben borozott, amikor két barátja kíséretében betért eléggé it- tas állapotban Szivacsiki Szima gaz- dálkodó is, akivel Sijacsics régebbi jószágvásárlás miatt rossz viszony- ban volt. Szivacsiki a bor hatása alatt és két barátja usztítására köte- kedni kezdett Sijacsicsal, majd szé- ket ragadott fel és azzal támadt rá- Sijacsics kivédte az ütéseket, de amikor látta, hogy ellenfele csak nem akar felhagyni támadásával, sőt azok egyre veszélyesebbek lesz- nek, szorongatott helyzetében elő- kapta zsebkését és többször Szivacs- kiba döfte. Orvost hívtak, aki meg- állapította, hogy Szivacsiki sérülései súlyosak ugyan, de nem életveszé- lyesek. A csendőrség megindította az eljárást.

SZÍNHÁZ-FILM

Csodálatos művészi élmény a szegedi Hány János szabadtéri előadása

Szeged a megindult ünnepi játékok műsorában ismét olyan mestermunkát produkált, amely — az eddigiekhez hasonlóan — odaillik a magyar színpadművészet legszebb lapjaira: Kodály Zoltán, Paulini Béla és Harsányi Zsolt remekét, a Hány Jánost.

Már a koraesti órákban százakra menő tömegek helyezkedtek el a Dóm tere vezető utcák sarkainál, hogy a szigoruan zárt rendőrkordon mögött legalább a kiszűrődő hangokat elfogassák az előadásból. Később azonban innen is távozni kellett, mert a tolongás már valóságos életveszélyessé vált. Az ágyudörgések, fölbugó trombitariádok, harangzugások amugy is hírül adták még a röszekeknek is, hogy megindultak a Szegedi Ünnepi Játékok.

KÁPRAZATOS DISZLETEK

Mindjárt a megnyitás felvillanyozza a nézőteret. A nyitány utolsó hangjai alatt láthatóvá lesz az a kórus, amely az Operaházban csak hallható volt. A híres csonkatorony mögül pirosmentés huszáros vonulnak fel alomszerű reflektorfényben és éneklnek a masírozó rólát: »Nagyabonyban csak két torony látszik, de Mailandban harminckettő látszik«.

A regiment elvonul, eltűnik az egyetemi épületek árkaíjai alatt és nyomban rá kivilágosodik a színpad balsarka: a csonkatorony lábában feltűnik Mócsi kocsmája, ahol Hány János befog nagy meséjébe, hogyan győzte le személyesen a nagy Napoleont és

hogyan lett majdnem Mária Lujza férje és jövendő császár.

Még beszél és már kivilágosodik a feje felett a színpad egy másik sarka a mesebeli magyar-országi határral, a magyar félen a viruló tavasz színeivel, napraforgókkal, pipacsokkal, verőfényrel, a muzika félen jégcsapokkal, hóval, köddel és zord hegyekkel. Most látni, hogy Nádasdy Kálmán, az Operaház kiváló rendezője, aki a Hány Jánost a szegedi Dóm-térre ültette, szimultán színpadot terveztetett Fülöp Zoltánnal, az Operaház tervező művészeivel. A színpadon már minden készen áll, a kocma, a határ, a bécsi Burg, a mailandi tábor, a történet színhelyeit a megvilágítások igazi mesébe illő káprázatban emelik ki a homályból.

NEGYESFOGAT A SZÍNPADON

A közönséget egyre jobban megfogja a mese varázsa és az a sok öltet, amelyen át a rendezés ezt felfokozza. Érdeklődéssel várt revü következnek: Kiss Ferenc lép a színpadra Marci kocsis maszkjában, — operacénesi szerepben, először életében. És énekel pontosan végigénekl a nehéz Kodály-dallamokat, hatalmas hangja messze rezektetül a tér falait. Hány János megmenti a muzika fogságából Mária Lujzát és ekkor következik a rendezés első fénypontja, amire csak a szabadtér képes: négylovas parádés kocsis gördül a színpadra, Mária Lujza, azaz Budanovits Mária udvarhölgyeivel beül a hintóba, a bakra pedig odaül Kiss

Ferenc és nagy ostorpatogással természetesen kihajtja a fogatot a színpadról.

Az első kép után mindenki megállapítja, hogy Szeged ismét csodálatos élményt fűz eddigi nagy produkcióinak sorába.

A második részben azután egyik meglepetés a másikat éri. Következik a zenélőóra-jelenet. Az óra bábu eleve nek: öt-hat éves kisfiúk és kislányok. Szeged legelőkelőbb polgárainak gyermekei. Különleges szerkezettel rögzítik őket az óra korongjához, hogy le ne potyogjanak a szédítő magasból. A gyerekeknek nagyon tetszik a mulatosság és egyre körlelik Tolnay Pált, az Operaház főszcenikusát, az eleven zérelő óra kitalálóját, hogy »ringliszplétesse« őket még egyszer. Ezt persze nem lehet, mindenki csak annvizsor foroghat körbe az óra korongjával, amennyit a szöveg előír. Felzug a taps, mikor az apró huszár-baba az óriási magasságban kitérnija pöttömnyi kardját és olyan díszvilágást mutat be, hogy nagyok se jobbat.

ÓRIASI SIKER

De a ravasz Ebelasztin kamarás intrikájára kitér a háború és a huszárok hadbavonulnak. Egy század huszár vágat végig a színpadon, lélekzetűlítő harci carousselben. Ezek művészi huszárok, a szegedi garnizon kitűnő lovasai, csak a jelmez rajtuk mesebeli. Elükön Palló Imre vágat kivont karddal. Felejthetetlen látvány a hatalmas jelenet. Most már két zenélőóra buszuztatja a katonákat: a színpad, az eleven — és az Egyetem főkapuja fölött megindul Szeged híres zenélő óra is, s az is felvonultatja tisztelő menetét, a diákokat, tanárokat, a pedellusokat a hrcbavonulók előtt.

A közönség egyik tapsfergetegét a másik után küldi a színpadra. Hatalmas sikere van Palló Imre mester: Hány Jánosának, Nagy Izabellának, Budanovits Máriaának, Toronyi Gyulának, Sebők Sári józsi nagyszonyának, Rubinyi Tibor Ferenc eszárának, Tompa Bélának, a kitűnő nagy-

váradi színésznek, aki méter magas Napoleon-kalapjában az előadás egyik legérdekesebb jelensége. A toborzó-jelenet után nem akar szünni a taps.

Ezt kell látniok az idegeneknek — hangzik a vélemény a nézőtérben. Nagyön igaz, hiszen Kodály zenéje ropant lélekzetével és sístergő temperamentumával többet mond a magyarságról minden külsőséges sallangnál. Amint hogy a mese is mennyire a magyar lélek megértetője. Nem Münchhausen báró ez a Hány János, nem szájhős, vagy hetvenkedő, hanem a magyar vitézség és dicsőség vágyképeinek léletett álmodója, akinek könnyes szemében, mialatt beszél, ott ül a kívánság: bárcsak osztályrészesül juthatna a magyarnak az a dicsőség, ami megilleti.

A befejező jelenet azután összekapcsol színpadot és nézőteret, mesét és templomot, vallást és magyarságot. Magyar imádsággá válik a mese és a dóm harangjai mondják rá az áment. A zenekarban imádságszerűen felhangzik: »Nagyabonyban csak két torony látszik...« János és Erzsí indulnak a messze Burgból hazafelé. A dóm két tornya — az abonyi kettő! — fénybe kerül, tetőjében diadalmusan fellobban a kereszt, megszólalnak a harangok. Az idegenben árválkodó magyarok a kereszt jegyében hazatérnek.

Szeged idén még eddig sohasem látott hatalmas programot bonyolított le. Ot darab szerepelt a műsorban, világhírességek lépnek daskára, Szeged a játékok városa a esucok fels halad. Ezen az uton egyik legfényesebb lépésfok az új szabadtéri Hány János.

FINOM VENDÉGLŐ

— Pincér! Micsoda dolog ez? A gallérgombja itt van a levesemben.
— Óh, köszönöm szépen, nagyságos uram, már az egész házat tüvé tettem érte.

(129)

— Hanem egy másikat!
— Kit?
— Hallgassanak csak meg uram!
— Beszélj gyorsan!
— Atyám kiküldött az erdei patakhoz, hogy megnézzem vajjon hálónkat a zivatár nem rongálta-e meg.

— No és?
— Körülbelül két órával ezelőtt el is mentem — folytatta Boris — az erdőbe, amidőn már sötétedni kezdett. Az út mindig a völgyben vezetett a patak mentén. Éppen amidőn az első hálóhoz értem, amely halakkal volt tele, a közelben egyszerre csak nyöszörgést és jajgatást hallottam. Figyelni kezdtem és eleinte azt hittem, hogy valami szerencsétlenül járt állat. Keresztül csuszam tehát a sűrű bozótban, amely a patakot az erdőtől elválasztá és egy tisztásra jutottam.

— No és?
— Segítség... segítség! — hallottam ekkor tisztán jajgatni ismét. Egy ember volt, aki a tisztás szélén feküdt. Testén azonban egy elszenesedett hatalmas fa törzse feküdt kettéhasítva, mintha valaki keresztülhasította volna. Elképzelhetik uraim, hogy én mennyire

megijedtem! Odasiettem tehát a szerencsétlenhez és melléje térdeltem. És ime tisztán láthattam, hogy a szerencsétlen egy rongyos ruhába öltözött csavargó volt, aki valószínűleg a fa alatt keresett menedéket az eső ellen. A villám azonban a fába esapott és a kidült törzs maga alá temette őt! Mindent tisztán láttam, de a szerencsétlen most eszméletét veszítette. Én megpróbáltam a fa törzsét róla elmozdítani, de minden erőlködésem hiábavaló volt. Mig így körülöttem forgolódtam, ismét magához tért, szeméit reám meresztette, majd pedig nyöszörögve így szólt:

— Hozzál segítséget fiam... már két órája fekszem itt... és ha az eső a villám tüzeit el nem oltja... már rég halott vagyok!

Belátva tehát, hogy egyedül képtelen vagyok rajta segíteni, hazarohantam, hogy innen vigyek segítséget.

— Azt hiszem, hogy kötelességünk e szegény szerencsétlenen segíteni — szólalt meg elsőnek a fekete lovas — mylord ugy-e bár egy véleményen vagyunk?

— Természetes — felelé a lord — és te Fred? Most kimutatható

majd erődöt fiam!

Jarosinszky azonban még egy pár kérdést intézett Borishoz.

— Messze van a hely, ahol a szerencsétlenség történt?

— Körülbelül egy órányira!

— Nehezen sebesült meg az az ember?

— Egy seb van a fején, amelyből a vér szivárog és a lábai meg vannak sebezve!

— Oh az ily esetekre kitűnő kötszerekkel rendelkezünk — szölt közbe lord Denver — elutazásunk előtt házi orvosom egy jól felszerelt gyógyszer-táskát adott velem!

Egy pillanat csak és minden rendelkezésünkre fog állani!

Ezzel a lord újra felnyitá az ablakot és kikiáltott:

— Matki!

— Parancsol mylord!

— Hozd elő gyorsan a gyógyszer-táskát és kövess minket!

— Parancsára mylord!

— Siessünk, nincs veszteni való időnk, mert a szerencsétlen számára minden perc életet és halált jelenthet!

A következő percben már mindnyájan követték Borist, aki az utat mutatta.

A patakhoz érve, annak partján halad előre a kis csapat.

Tényleg körülbelül egy óra telt el, amíg végre Boris magasra emelve a lámpát, felkiáltott:

— Itt... látja... mozog, észrevett minket.

És csakugyan, a kis csapat szeméi elé tárult mindaz, amit Boris elbeszített.

Egy emberi alak feküdt a hatalmas fatörzs alatt, amely félig el-

volt égye.

— Halló... észnél vagy ember? — kérde Boris, mialatt a lámpát a fatörzsre helyezte.

A többiek körülállták őt és tisztán hallhatták, amint a szerencsétlen nyögött:

— Gyorsan... segítsenek, mert...

— Szent Isten... mylord... micsoda hang — kiáltá Fred, megragadva a lord kezét, szinte magán kívül — hallotta mylord?

— Fiam, te kísértetet látsz — felelé a lord szomoruan —, hogy kerülne ő ide?

A szerencsétlen képtelen volt mondanivalóját befejezni és csak keservesen nyögött, mint aki a végét járja.

— Rajta... mindnyájan segítsenek — kiáltá Jacosinszky — Boris, Mister Fred ön mylord, Ledovika, mindenki tegye meg kötelességét.

Négy — hat — tíz kéz ragadta meg egyszerre a fatörzset és a tulerőnek engedve, az elmozdult.

Mindnyájan egyszerre emelték meg azt és a kövér Szeverin, aki legközelebb állt a szerencsétlenhez, hirtelen kihuzta a fatörzs szélét.

— Megtörtént, kiáltá Szeverin, engedjétek el a fatörzset.

A következő percben Matki megállt a lord mellett kezében a lámpával. Majd a lámpát a szerencsétlen mellett a földre állították, majd pedig a gyógyszer-táskából erősítő ital került elő, amelyet Fred a szakállas férfi ajkára csepegtetett, aki attól lassankint magához tért.

A szerencsétlen sajnálatraméltó

KÖZGAZDASÁG

Jugoszlávia németországi behozatala 80 százalékkal volt magasabb kivitelénél

Németországgal szemben 364.2 millió dinár volt a kereskedelmi mérleg passzivitása az év első felében

A Reggeli Újság tegnapi számában már közöltük hivatalos kimutatás alapján az idei első félév külkereskedelmi mérlegét. Érdekes azonban ennek a hivatalos kimutatásnak részletes adatai is. Az idei év első felében Jugoszlávia Németországba (a volt Ausztria kivételével) 481.5 millió dinár értékű árut szállított, míg tavaly az áru értéke 577.2 millió dinárral több volt, az idei csökkenés tehát 95.7 millió dinár, százalékban kifejezve 16.6%.

A németországi behozatal 845.7 millió volt a tavalyi 759.5 millióval szemben, vagyis itt a többlet 86.2 millió dinár, illetve 11.3%.

Jugoszlávia külkereskedelmi mérlege a Németországhoz való viszonyban az idei év első hat hónapjában 364.2 millió dinár passzívvá váló végződött, míg tavaly a passzíva 182.3 millió volt, tehát az idén 181.9 millió dinárral vagyis 99 százalékkal emelkedett a mérleg passzivitása Németországgal szemben.

A németországi behozatal az év első hat hónapjában 80%-kal volt több a kivitelénél, míg tavaly ez a különbség csak 31.5% volt.

Jugoszlávia kereskedelmi mérlege Németországgal szemben az

egész 1937. évben 333.1 millió dinárt tett ki, vagyis az idei első fél év már 31.3 millió dinárral, azaz 9.3%-al magasabb, mint a tavalyi egész évi passzivitás volt.

A JUNIUS HAVI KÜLKERESKEDELMI KIMUTATÁS

Junius hónapban a kivitel értéke 372.531.361 dinár, a behozatal pedig 411.867.750 dinár volt.

A kivitel tekintetében az alábbi államok állanak a statisztika élén: Csehszlovákia 83.235.882, Németország 80.166.151, Belgium 40.094.748, Olaszország 31.396.445, Anglia 28.831.195, Ausztria 19 millió 509.824, Magyarország 13 millió 972.155, Hollandia 12.199.272, Görögország 7.679.435 dinárral, Románia 4.393.363 dinárral, a 13. Franciaország pedig 2.553.251 dinárral, a 18. helyen áll.

A behozatali statisztika a következő:

Németország 129.036.252, Anglia 56.548.405, Csehszlovákia 51 millió 662.795, Olaszország 30.730.841, Ausztria 23.899.821, Magyarország 22.899.821, Egyesült Államok 18 millió 121.530, Franciaország 10 millió 785.380, Románia 9 millió 275.014 millió dinár.

Prémiumot kapnak a gyümölcs exportőrök

A gyümölcskivitel fokozása érdekében a Privilegizált kiviteli társaság elhatározta, hogy az egyes gyümölcsfajták után prémiumot fizet az exportőröknek.

A Németországgal megkötött gazdasági egyezmény értelmében a régi birodalom területére (Ausztria kivételével) az 1938/1939 gazdasági évben 1700 vagon friss almát lehet szállítani, amiből 600 vagon 1938 augusztus 1. és szeptember 30. között kell kiszállítani. Az almakivitelben az összes exportálási joggal bíró kereskedők résztvehetnek, akiknek a külkereskedelmi intézet engedélyt adott. Németországba csak teljesen egészséges almát lehet szál-

ítani, még pedig olyan területről, amelynek körzetében 10 kilométer távolságban nincsen San José pajzstetű, az almát meg kell vizsgálni és nem szabad fertőzöttnek lenni San José pajzstetűtől.

Szőlőt a régi birodalom területére 20.000 métermázsát lehet szállítani, még pedig 15 kilós ládákból. Szilvát 35.000 mázsát lehet szállítani, ugyancsak a régi birodalom területére.

A Prizad a kivitel fokozása érdekében az exportőröknek minden kivitt száz kiló alma után 25 dinár, száz kiló szőlő után 25 dinár, száz kiló friss szilva után pedig 10 dinár prémiumot fizet.

BEOGRÁDI ÉRTEKTŐZSDE

London (egy font) 215.96—213.91. Páris (100 frank) 121.40—119.96, Newyork (100 dollár) 4358.07—4319.77. Genf (100 svájci frank) 1003.52—996.45. Milánó (100 líra) 231.33—228.25. Prága (100 esk) 154.29—150.19. Amszterdam (100 holl. frt.) 2408.01—2393.41. Berlin (100 márka) 1761.41—1747.53. Brüsszel (100 belga fr.) 741.92—735.95. Szaloniki (100 drachma) 29.50. Varsó (100 zloti) 827.23—820.72. London magánkírling 238.80—237.30. Berlin magánkírling 1495—1475. — **Allampapírok:** 7%-os beruházási kölesön —98.50, 7%-os stabilizációs kölesön 98.50, 8%-os külföldi kölesön 98.50—93, 4%-os agrárkölesön 63—62.75 kötés 62.75, 2 és fél %-os Ratna Steta 482.25—481.50, 6%-os bégluk 93.25—93, kötés 93, 6%-os dalmát 92.75—92.25, kötés 92.50. — **Részvények:** Narodna Banka 7300—7275, kötés 7275, Agrarna Banka —232.30.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Uj buza, bácskai, Szombor környéki 150—152, bácskai 150—152, szérmi 150

—152, szlavóniai 150—152, felsőbácskai 152—154, bánáti 148—150, felsőbánáti 152—154. Zab, bácskai vasut 120—122.50. Arpa, bácskai 63—64 kgos 130—135. Tengeri, bácskai vasut prompt 118—120. Buzalisz, nullás gg és g 270—280, kettes 250—260, ötös 230—240, hatos 210—220, hetes 180—190, nyolcas 110—115. Korpa, prompt 105—110. Sertészir, uj nagyhordókban 3.25—4.25, uj kishordókban 13.75—14.75, kannában bruttó nettóért 12.50—13.50. Füstöltzalonna 13—14, sózott zalonna pofa és hasalja nélkül 12—13. Irányzat: változatlan. Forgalom: 88 vagon.

»»»□«««

□ Kényszeregyezés Zsabalyon. A

noviszádi törvényszék a hitelezők előterjesztésére csődönkívüli kényszeregyezést indított Csonkics Dragolyub zsabalyi kereskedő ellen. Csödbíró Levákovics Matija, gondnok dr. Aranacki Petár, határidő szeptember 3.

lak volt kusza szakállal.

Ruházata csavargóéhoz volt hasonlóan rongyos és piszkos. Cipője ugy látszott, már régen nem volt és lábán meglátszott, hogy hosszú utat tehetett már meg cipő nélkül.

A kis csapat, amely a szerencsétlen segítségére jött, mindent megtett érte. Egyik a halántékát dörzsölte, majd pedig Boris vizet hozott elő és Ludovika lemosta a csavargónak vérral borított arcát. Majd pedig lord Denver felügyelte mellett, aki valamit értett a dolgokhoz, ügyesen bekötötte a megsebzett helyeket.

Mialatt Ludovika és lord Denver a kötözéssel fáradoztak, a szerencsétlen magához tért és felnyitá szemét.

Amidőn azonban a lord a lábát kezdte vizsgálni, a szerencsétlen csavargó keze az övét kereste.

— Mit akarsz ember — kérdé a lord — tán nagy fájdalmaid vannak?

A lord hangja ugy látszik különösnek tűnt fel előtte, mert látszott rajta, hogy gondolkodik. Hirtelen azonban így szólt:

— Kinek köszönhetem megmentésedet?

— Nem nekünk, elsősorban is a bátor Borisnak itt — felelé a lord Borisra mutatva, aki örömmel látta, hogy a szerencsétlen milyen jó ápolásban részesül.

— És őnt hogy hívják uram?

— Én lord Denver Cecil vagyok!

— Lord Denver?...

— Igen!

— Ön lord Denver Cecil — hallatszott szinte örvendő a csavar-

gó ajkáról — ön lord Denver?!...

Tovább azonban nem bírta folytatni, mert ismét eszméletlenül hátrahanyatlott.

— Minden jó lélek dicséri az urat — hallatszott e percben Fred hangja, aki Szevertint a szerencsétlen feje mellől eltaszította — mylord, hát ön nem ismerte meg a hangot? Az életemet teszem kockára, mylord, hogy az, aki itt előttünk fekszik, nem más, mint a mi drága jó barátunk, akit mi keresünk, Lord Wardmoore.

— Lehetetlen, Fred — kiáltá a lord — ne beszélj ostobaságot!

Fred azonban felkapta a lámpást és a sebesült arcába világított vele.

A következő percben azonban örömköltés hagyta el a lord ajkát. Örömeiben a lord átkarolta a szerencsétlent és keblére ölelte őt.

— Ő az... az én barátom Wardmoore lord — kiáltá lord Denver — megtaláltuk őt!

— De Mylord ön megöli... megfojtja... hagyjon engem is hozzá — kiáltá Fred, akinek szemében örömkönnök csillogtak — hihetné ezt az ember... ily véletlen találkozás!

Egy perccig sem kételkedtek többet, hogy a férfi, aki megsebesülve előttük feküdt, lord Wardmoore.

A megsebesült csakhamar ismét visszanyerte eszméletét.

Csodálkozva tekintett körül, majd megpillantva barátait, felsóhajtott:

— Cecil... te... te vagy itt —

mi hozott téged ide ebbe az országba, ahol ily borzalmas sorsra jutottam.

— Téged kerestünk — felelé lord Denver — de kérlek, ne beszélj most egy szót se, mert ez csak árt neked! Majd ha egyedül lesznék, mindent elmondok neked!

— És Fred, a vidám Fred is... gondolt reám és keresni jött ő is engem — fordult most lord Wardmoore a fiatal tengerészhez — őh, te jószágos Isten az égben, szabadságommal együtt visszaadod hitemet az emberek hálája iránt?!

Jarosinszky és társai szerényen visszahúzódtak és a fekete lovag meghatottan nézte, hogy a sors miképp hozta össze a három szerető barátot.

Egy-kettőre hordágyat csináltott lord Denver a kidült fa ágából és a szerencsétlenül járt lord Wardmoore-t arra fektetve visszavitték a vendéglőbe.

88. fejezet.

EGYESÜLT ERŐVEL

Az öreg korcsmáros az ajtó küszöbén várta a visszatérőket és nem kevésbé a visszatérőket és dőn Jarosinszky egy-két szóval elmondta, hogy minő előkelő ember az, akit magukkal hoznak, bár nagyon lerongyolt állapotban.

— Fent a szobában készítettem ágyat, vigyék fel oda — kiáltá szerénykedve a korcsmáros, mert sejté, hogy e viszontlátás az ő zsebére is fog hozni valamit — majd tüstént gondoskodni fogok egy

kis falatozóról is.

Lord Wardmoore csakhamar ott feküdt a parasztágyon, amelyben kintőnően érezte magát annál is inkább, mert mellette voltak a legkedvesebb barátai, lord Denver és Fred.

— Szükséged van nyugalomra — kérdé lord Denver a beteget.

Fájdalmas mosoly játszadozott lord Wardmoore ajkán.

— Bár mindennem hiányzik, mégis boldognak érzem magamat, — felelé lord Wardmoore — ha azonban őszinte akarok lenni, úgy be kell vallanom, hogy három napja nem ettem mást mint erdei szalmócát.

— Az Isten szerelmére — kiáltá lord Denver — Fred intézkedj, hogy barátunk valami ennivalót kapjon, amitől megerősödik!

Tíz perccel később lord Wardmoore jó étvágyal fogyasztá el a vendéglős által készített izletes italokat. Még egy jó pohár bort is felhajtott, majd felretolta az edényeket és lord Denverhez fordult.

— No kedves barátom, mondjatok meg, hogy kerültetek ide. Már hallottam arról hogy keresésemre indultatok, de ahig akarom ezt elbinni!

Lord Denver röviden elmondta az előzményeket, hogy miképp találkozott Freddel a kaszinóban és az egész utazást.

Fred is elbeszélte élményeit, amelyeket azóta átélt, amióta a lord eltűnt.

(Folytatjuk.)

SPORT

Norvégia rendezí az 1940. évi téli olimpiát?

Oslo, július hó. — Oszatlan örömet keltett egész Norvégiában a hír, hogy Japán visszalépett az Olimpia rendezésétől. Különösen a télisportok hívei örültek nagyon, mert ezzel megoldódott a téli olimpia kérdése is. Eddig ugyanis azzal kellett számolni, hogy

Japánban csonka téli olimpiát kell rendezni, — siversenyek nélkül.

A nemzetközi Si Szövetség (FIS) és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) között fennálló ellentétet most, hogy nem Japánban kell a versenyeket rendezni, könnyebb lesz kiküszöbölni. A Norvég Téli Sport Szövetség máris megindította a tárgyalásokat egyrészt a FIS és a NOB közötti ellentét elsimítására, másrészt pedig arra, hogy

az 1940. évi téli olimpiát Oslo mellett, a Holmenkollenen bonyolítsák le. Eddig már négy téli olimpiát rendeztek, mindenütt a norvégek voltak elől, tehát most már igazán megilleti a norvégeket a téli olimpia rendezésének joga.

A norvég sportszövetség nyomban a japán lemondás híre után együttes ülést tartottak és úgy határoztak, hogy

nagyszabású közös akciót indítanak a nemzetközi sportforumoknál, hogy az V. Téli Olimpiát Oslóban rendezzék meg.

Norvégiában pedig társadalmi mozgalmat indítanak, hogy ezt a versenyt a legmegfelelőbb keretek között bonyolítsák le. A téli olimpia megnyitásáig már csak másfél év van hátra.

A zürichi Sport információja szerint Norvégia a téli olimpiát illetően meglehetősen dilemma előtt áll. Nevezetesen nincsen semmi ga-

rancia arra, hogy a sioktatók kérését egyhamar rendezni tudják.

A NOB kongresszus, mint ismeretes, márciusban a kairói kongresszuson kimondotta, hogy a siversenyeket törlik az olimpiai programról.

Ha Norvégia kapja a téli játékok rendezését — mondja Oestgaard, a norvégek vezetője —, akkor a FIS-nek megégyeszer foglalkozni kell a kérdéssel: Mi legyen az 1940. évi sivilágbajnoksággal. Ha mind a kettőt Norvégia rendezheti, akkor 1940 telén két különböző időpontban kerülhet erre sor, ami azonban bizonyos nehézségekbe ütközik. Oestgaard attól tart tehát, hogy

Norvégiának választani kell majd, mit akar megrendezni: téli olimpiát sifutás nélkül, vagy pedig a sifutás világbajnokságát.

Arra az esetre, ha Norvégia a si mellett dönt, akkor Finnország rendezí meg a téli olimpiát is. Az idén Lahtiban megrendezett sivilágbajnokságok ékesen bizonyították, hogy Finnország téli versenyt is tud nagyvonalúan megrendezni. Eddig mindig szerencsés gondolatnak bizonyult, ha ugyanannak az államnak adták a téli és a nyári olimpia megrendezési jogát. Finnország nem akarja ünnepi díszben tulszárnyalni Los Angeleset és Berlint, de

szilárd elképzelése van arról, hogy kisebb keretek között egyszerűbben, minden sallangtól mentesen, hogyan fogja megrendezni az olimpiát — visszavezetvén azt az antik egyszerűség vonalára

és így Finnország az utóbbi években szokatlanul sajátos, érdekes és jellegzetes képet fog adni a nyári és ha kell, a téli olimpiának is.

Futball-eredmények:

PALÁNKA: Dulcisz-Szloga 3:2 (2:1), barátságos. Vasárnap revánsmérkőzés lesz Novivrbázon.

MARIBOR: ZsAK (Szubotica)—Zsefnicsár 3:2 (1:2), barátságos.

DEBELYACSA: ZsSK (Petrovgrad)—Spárta 6:2 (2:0).

PR. SZV. IVÁN: Bezdáni SE—Kudolja FC 5:1 (3:0). A hazai csapat néhány szombori játékosal megerősítve a mezőnyben igen szépen játszott, de kapu előtt a bezdáni csatársor sokkal eredményesebbnek bizonyult. A győztes csapat góljai közül Matheisz háromat, Horváth II kettőt rugott.

HORGOS: Bohémia—Jugoszlávia 8:1 (5:0). A szuboticei csapat szép játékaival nagy sikert aratott. A horgosi együttes súlyos veresége ellenére is jó benyomást keltett, főleg a második féldőben.

BEZDÁN: Borbélyok—Asztalosok 1:1 (1:1). A jobbik csapat a Borbélyok voltak, az Asztalosok egy-két játékos a fegyelmetlenül viselkedett. Vasárnap revánsmérkőzés lesz.

SZTARAMORAVICA: Szloga—Krivaja 3:2 (2:0), barátságos. Az első féldőben a sztanisiesi csapat volt fölényben, szünet után a Krivaja, melyben több tartalék szerepelt. A hazai csapat góljait Bóza és Sarsanszki lőtték, a Szloga három gólja közül kettő Oszter moravica kapus hibájából született.

BÁCSKOGRADISTE: BAK—Merkur 4:1 (1:0). A szentai csapat az első féldőben sokat támadott, de Palkó, a hazai kapus remekül védett s Kovács góljával a BAK szerzi meg a vezetést. Szünet után Tapavica (2) és Popovics góljával már 4:0-ra vezet a BAK, amikor a Merkur Kocsis becsületgóljával szépít az eredményen.

TENISZ

Noviszád: LTC—NAK
5:0 és 3:2

Az országos csapatbajnokság első fordulójában mérkőzött egymással a báni székvaros két egyesülete, a Lawn Tennis Club és a NAK. A verseny férfi számaikat a LTC nagy fölényrel nyerte 5:0 arányban, a női számokban viszont erős küzdelem volt s itt a LTC csak 3:2 arányban tudott győzni.

Részletes eredmények:

Férfi egyes: Vén—Horvát 6:0, 6:4, Uzelac—Schnauffer 6:1, 6:0, Blau—Solonko mérnök 6:1, 6:2, Hubert—Rijabov 7:5, 6:4.

Férfi páros: Blau, Hubert—Horvát Solonko 5:7, 6:1, 6:1.

Női egyes: Jovanovics—Mihokovics 6:2, 6:2, Jovanovics—Burazovics 6:1, 6:1 Mihokovics—Treuer 6:3, 6:2, Burazovics—Treuer 6:1, 6:3.

Női páros: Uzelacné, Burazovics—Jovanovics, Treuer 6:3, 6:4.

Jugoszlávia vagy Németország?

A német Davis-cup csapat (Henkel és Metaxa) 3:2 győzött Franciaország ellen s legközelebb Jugoszláviával kerül össze az európai zóna döntőjében

A Davis-cup elődöntőjében, mint jelentették, Jugoszlávia 5:0-ra verte Belgiumot, Németország pedig nagy meglepetésre legyőzte Franciaországot 3:2 arányban, még Cramm nélkül is. — Eszerint tehát az európai zóna döntőjébe a német és jugoszláv csapat került. A versenyt a hét három utolsó napján (péntek, szombat, vasárnap) rendezik meg Berlinben, ami minden esetre némi előnyt jelent a németeknek.

Németország színeit Henkel és a bécsi Metaxa képviselik, a jugoszláv csapat tagjai Puncsec, Pallada, Kukuljevics és Mítics lesznek, utóbbi kettő a párosban játszik.

A német-jugoszláv mérkőzés győztes Amerikában, a Forest Hill-pályán Ausztráliával kerül össze, majd ennek a mérkőzésnek győztese ugyancsak Newyorkban a Davis-cup védő USA csapatával játssza a végleges döntőt.

Rövid sport hírek

A novivrbázi kiállításra, mint annak idején jelentették, a Dulcisz meghívta a beográdi Jugoszláviát, amely azonban most lemondta vendégszereplését. Helyébe a Dulcisz a NAK-ot hívta meg.

Odzsacín vasárnap OSC—Bezdáni SE barátságos mérkőzés lesz. A két csapat mult vasárnap Bezdánban 3:3 arányban döntetlenül játszott.

A női futbalcsapatok, úgy látszik, a »férfias« játék hívei. A zagrebi mérkőzésen például a csehszlovák csapat legszebb tagja, Szejkalova, olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba kellett szállítani.

Szplítben a zagrebi Konkordia atlétái 68:52 arányban győztek a Hajduk csapata felett.

Cseh László, a Hungária válogatott csatára, újból beteg s néhány hónapig nem játszhat.

Az olasz lapok a torinói Juventus—Ferencváros mérkőzést »az esztendő egyik legszebb mérkőzésének« nevezik s a Gazetta dello Sport szerint a Ferencváros »megérdemli Európa legjobb csapata« címét.

A londoni Európa-bajnokságra a következő magyar uszókát neveztek: Csik, Kőrösi, Gróf, Kuhinka, Elmer, Lengyel, Zólyomi, Fábrián, Engel, Erdélyi és Hidvégi. Hölgyuszók: Ács Ilona és Szigeti—Varga Emőke. A vízilabda csapat tagjai: Mezei I, Mezei II, Sárkány, Molnár, Tolnai, vitéz Halasy, Brandy, Németh, Bozsi, Kislégi, Kánéssy.

A magyar főiskolai futball-válogatott augusztus 17 és szeptember 7 között több mérkőzést játszik a balti államokban.

KUGLI HIREK

Északi serlegturna Oszijeken. A noviszádi alszövetség kezdeményezésére vasárnap az alszövetségek kiküldöttel értekezletet tartottak Szomborban. Az ülésen a meghívottak közül megjelentek a noviszádi, oszijek, szombori és sztaribecsei megbízottak, míg a szuboticei és rumai alszövetség levélben kimentette magát. Az értekezleten elhatározták, hogy a fent nevezett alszövetségek válogatott csapatai közt minden évben megrendezik az Északi-serlegturnát, amelyhez később csatlakozhat a most alakuló petrovgrádi alszövetség is. A tornát minden évben más-más városban tartják meg, az idén elsőnek Oszijek kapta meg a rendezés jogát. A versenyt pontrendszer szerint 3 pályán bonyolítják le, minden résztvevő helyezésének megfelelő vándorserleget kap.

A szuboticei Obrtnik jubileuma. A szuboticei Ipartestület kuglicsapata augusztus 14—21 között nagyszabású serlegturnával üli meg fennállásának 5. évfordulóját. A körmérkőzésen, amelyet hatos csapatok számára írtak ki, előreláthatólag nemcsak valamennyi szuboticei, hanem számos vidéki egyesület is résztvesz. Nevezési díj csapatonként 80 dinár. A szuboticei csapatok hétköznapi dobnak, a vidékieknek két vasárnap áll rendelkezésükre s mindegyik csapat a neki legalkalmasabb időben dobhat. A verseny győztesének Lebach Gyula földbirtokos gyönyörű telkét szobrot ajánlott fel, amely két egymásutáni vagy megszakítással három győzelem után jut végleg a nyertes birtokába. A szobron kívül még Vukovics Géza ipartestületi titkár, Fiszer Gusztáv gyáros, a napilapok és más magánosok ajánlottak fel szebbnél-szebb díjakat a versenyre, amelynek meghívóit e héten küldi szét a rendezőség.

A noviszádi Napred játékosait kérjük, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Fülöp-pályán megbeszélésre és edzésre. — A vezetőség.

A noviszádi Sofőrök alább felsorolt tagjait kérem, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Bauer-pályán: Roszler, Kovács, Michlicz, Peikert, Szontai, Móríc és Bogyó. — Titkár.

Mély fájdalomtól lesújtva, de Isten akaratában megnyugodva tudatom a szomorú hirt, hogy hön szeretett hitvesem

Berger Jenőné

szül. Györgypál Annuska
f. év 24-én, délután 4 órakor Beogradban a klinikán életének 46. évében jobblétre szenderült.
Drága hitvesem földi maradványait f. év 25-én, délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra a noviszádi református sírkertben.
Külön mondok hálás köszönetet azoknak, akik a temetésen megjelentek, koszoru vagy virágadományokkal igyekeztek fájdalmamon enyhíteni.
Noviszád, 1938. július 26.

Berger Jenő

„Pletki” Neopaper temetőjezi vállalat, Noviszád

Helyzetjelentés a PARADICSOMBOL

Japánok, mint már többször kijelentették, a meghódított Észak-Kínában »a gazdasági együttműködés paradicsomát« akarják megteremteni. A Sanghájban megjelenő nagy angolnyelvű folyóirat, az Oriental Affairs, rengeteg adattal támogatott helyzetjelentést közöl a »paradicsomjelölt« Észak-Kína mai állapotáról. Eszerint az ország belseje »az anarchiának olyan állapotában van, amelyet az Észak a múlt század közepe, a nagy Nienfei-zavargások óta nem ismert.« A japán csapatok csupán a nagyvárosokat, a vasutakat és a fontos hidakat szállták meg. De a vasutvonalaktól öt mérföldnyire már nyoma sincs semmiféle rendnek. A kínai tisztviselők elmene-kültek és senki sem meri a helyüket elfoglalni. A vidék az általános banditaságba és törvényen kívülség állapotába süllyedt. Csupán a kommunista ügynökök, akik a japán vonalon keresztülhatoltak, szervezik a paraszto-kat ugynevezett »vörös guerillákba«. Egész falvak dőltek romba, hatalmas területeken elpusztult a vetés. Smint-ha az emberi rombolás még nem lett volna elég, igen sok helyen a földren-gés és az áradás is nagy károkat okozott.

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Ujbuza, 79—80 kgos 2°/_o-os, bácskai Noviszád és Szombor környéki 150—152, középbácskai 150—152, felsőbácskai 152—154, bácskai tiszai 156—158, tiszai uszály 158—160, bácskai és bánáti, dunai uszály 155—157, bégai uszály 156—158, tiszai csatorna uszályára 156—158, felsőbánáti 152—154, délbánáti 149—151, szerémi és szlavóniai 147—149. Uj árpa 64—65 kgos bácskai és szerémi 130—135, bácskai 67—68 kgos 135—140. Uj zab, bácskai és szerémi 114—116, szlavóniai 115—117. Tengeri, bácskai 119—120, bánáti 115—116, bánáti vrsaci paritásban 119—120, indiai paritásban 119—120. Buzaliszti, ujbuzából bácskai és bánáti állomás nullás gg és g 260—270, kettes 240—250, ötös 220—230, hatos 200—210, hetes 170—180, hét és feles 130—135, nyolcas 110—115. Szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 255—265, kettes 235—245, ötös 215—225, hatos 195—205, hetes 165—175, hét és feles 130—135, nyolcas 110—115. Buzakorpa jutazásokban bácskai 97.50—100, szerémi és bánáti 95—97.50. Sertészsír 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1250—1275. Irányzat: változatlan. Forgalom: közepes.

KULFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.15—7.70, Prága 64.80—65.20, Berlin 5.63—5.67, London 216. 50.
Zürich, Beograd 10, Páris 12.06 háromnegyed, London 21.495, Newyork 436.75, Brüsszel 73.875, Milánó 22.98, Amszterdam 240.05, Berlin 175.45, Prága 15.075, Varsó 82.40, Bukarest 3.25.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

ELADÓ

Üveg kirakatállvány, uccai üvegezett faliszekrény eladó a Jánoky trafikban, Noviszádon. 4513

Egy fogorvosi szék, teljes ebédlő, deszkafal ajtószárnyakkal és felsővilágító üvegezzel, jutányosan eladó. Megtekinthető Kralja Petra I. ulica 15., II. emelet. 4516

ELADÓ

7 lámpás »Princ of Wales« villanyrádió új diófaszekrényben automatikus gramofonnal egyedülálló rádió országunkban.

5 lámpás »Super inductance« rádió dinamikus hangszóróval.

Fényképnagyító gép 1:4.5 objektívvel 30x40 cm nagyításig.

Komplet mozi tükörlámpa.

KOTAS, Primorska 32. NOVISZÁD.

KERESLET

KIFUTÓFIUT, 15—16 éveset augusztus 1-re felvesz Stern, Noviszád, Saffarikova 11. 4510

Jólfitő fiatal szakácsnő, az összes házimunkákban jártas, felvétetik kisebb családnál. Jelentkezni: Njegoseva 16., Noviszád. 4505

FAÜGYNÖK jólbevezetett vevőkörrel azonnali belépésre kerestetik. Bracsa Schwarz, fatelep a vágóhidnál, Noviszád. 4509

MORANA
HALÁL A KOPASZSÁGRA
ESODAT MŰVEL!

ROGTON MEGZÜN-TETI A HAJHULLÁST
MEGZÜN-TETI A KOR-PAT, TAPLÁLIA ÉS E-ROSI A GYOKERET, A HAJKINO A KOPA/Z HELYEN
— KÜLDJÜK UTAN VETTELEL NAGY ÜVEG DIN. 50.—
EZRIVEL KAPJA A KÖZÖ-
NÖ LEVELET „MORANA”-ban

Városi Mozi - Subotica

Hétfőtől—szerdáig
Megrázó dráma egy asszonyról, aki egyetlen botlásért egész életét át szeuvedett

Madame X

Megható történet — Súlyos problémák — Nagy-szerű színesek — Izgalmas, feszült jelenetek.
Főszerepben: GLADYS GEORGES
az amerikai Sarah Bernhard

Gazdag pótműsor!
Esti előadások a nyári moziban!

Szabóinas felvétetik fizetés mellett női szabóságba. »Ili« szalon, Noviszád, Kralja Petra I. 13., az udvarban. 4512

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ara helyben 12—, vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

Menza, hol elsőrendű házikosztot adnak, megnyílt Noviszádon, Laze Telecskog ucca 9. szám alatt. Katolikus porta. Ebéd 8.— din., vacsora 5.— din. és reggeli 3.— dinár. 4460

Jól akar étkezni? Látogassa meg az ujjonnan megnyílt »Gradjanska Menza«-t, a Laze Telecskog ucca 9. szám alatt, Kat. porta. Eléd 8.—, vacsora 5.—, reggeli 3.— dinár. 4460

DIÁKOK, kiket a polgári iskolában vagy a gimnázium alsóbb osztályaiban számtanból pótvizsgára utaltak, jelentkezzenek nálam azonnal, hogy a vizsgára biztos sikerrel előkészítek őket, szerény díjazás mellett. Jelentkezés: L. Musickog 39., Noviszád, délben 12—1 óráig és este 19—20 óráig. 4508

Sertéshizlalók figyelmébe!

Mivel a ragályos száj- és körömfátiás megszünt, módomban áll most is, mint azelőtt beszerezni elsőrendű sertéseket kiváló gazdaságokból, mint:

160 darab Pfeifer-féle fajdisznókat 4 hónaposokat	120	4	8
100 " " " " " " " "	100	8	0
100 " " " " " " " "	100	0	6
140 " " " " " " " "	140	6	0
100 " " " " " " " "	100	6	0
90 " " " " " " " "	90	70	0

napi áron

Forduljon teljes bizalommal a gazdaságoknál jól bevezetett közvetítőhöz:

BERGER ALADÁR
OSIJEK, I. Županijska 8

4455

Figyelmeztetés!

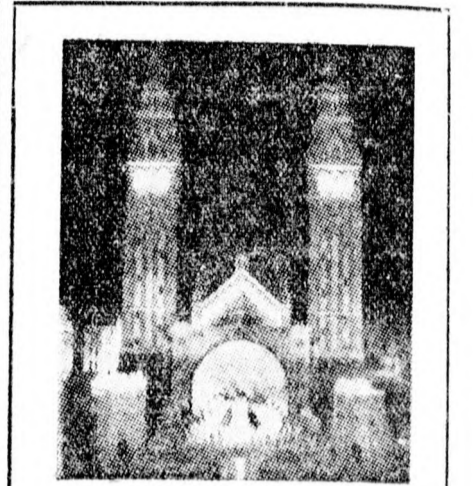
NE DOBJA EL az üres IDOL cipőkrém dobozokat, mert azok értéket képviselnek!

Minden jó állapotban lévő 6 üres dobozért kap 1 üveg „Opal” kölnivizet ott ahol a cipőkrémet vásárolta —
Idői krém kapható mindenütt

Félarú utazás Szegedre és vissza

AZ ÖSSZES JUGOSZLAV VASUTAKON!

Előzetes magyar vízum nem szükséges. A vízum Szegeden utólag nagy kedvezményrel adatik ki.

Szabadtéri Játékok a Szegedi Dóm-téren

1938. július 23-tól augusztus 14-ig. Kedvezményes beutazás: 1938. július 20-tól augusztus 14-ig.

Kedvezményes visszautazás: 1938. július 23-tól augusztus 17-ig.

Az utazáshoz jugoszláv utlevél kell. A jugoszláv vasutakon az induló állomástól a magyar határig a teljes áru menetjegyet kell megváltani. Ezt meg kell őrizni, mert az az ingyenes visszautazásra jogosít.

A vízum és vasuti igazolványokat, valamint a Szabadtéri Játékokhoz a belépőjegyeket Szegeden le kell bélyegeztetni.

A vízumigazolvány ára 15 dinár, az utazási igazolvány ára 30 dinár. Ily igazolványok a Putnik, a Fruska Gora Turisztikai Egyesület, a Wagon Lits utazási irodák Jugoszláviában levő összes fiókjainál, Murska Subotán a Prekmurska Bankánál, Dolnja Lendava-n Ernest Balkányi urnál, Apatinban Apatinska Banka i Stedionicanál, nemkülönben a zágrebi magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevélhivatalnál, a Külkereskedelmi Hivatal kirendeltségénél és a Magyar Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztályánál (Jaksicseva 2.) lehet beszerezni. 4316

FOGYASSZON kizárólag csak garárantáltan tisztla
„Braća Marić-féle” étolajat
A legjobb, leggazdaságosabb, legegészegebb, felülmulthatatlan és versenyekepes.

Reggeli Újság
Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal felelős vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80— dtnár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dtnár (kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponla
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámia: Zagreb, 46.692